

**МВС УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ПЕРВИННОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ «АКАДЕМІЯ ПОЛІЦІЇ»
ЦИКЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

ЗУ ЦННН «Академія поліції»

ЛьвДУВС

майор поліції

Андрій СЛОБОДА

**ПРОГРАМА
ДЕРЖАВНОЇ (КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ) АТЕСТАЦІЇ
(I етап)**

Підготовки:

Професія: 5162 Поліцейський (за спеціалізаціями)

Спеціалізації: «Поліція особливого призначення»

Класифікація: «Поліцейський підрозділів поліції особливого призначення»

Львів
2023

Розглянуто схвалено на засіданні методичної (циклової) комісії
«29»березня 2023, Протокол №2.

Голова циклової комісії:

 Богдан ТУЧАПЕЦЬ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Державна кваліфікаційна атестація (далі – ДКА) – це завершальний етап освітнього процесу під час первинної професійної підготовки поліцейських (за спеціалізаціями).

Державна кваліфікаційна атестація має на меті встановлення готовності слухачів самостійно виконувати завдання поліцейського відповідної спеціалізації.

Для проведення ДКА створюється державна кваліфікаційна комісія з метою визначення рівня професійної кваліфікації поліцейського (за спеціалізаціями) та компетентності випускника ЗУЦППП «АП».

До складу державної кваліфікаційної комісії входять: голова комісії – представник територіального управління Національної поліції; заступник голови комісії – заступник директора ЗУЦППП «АП» або заступник директора – завідувач відділення навчально-методичної роботи, викладачі циклів ЗУЦППП «АП».

У разі потреби державна кваліфікаційна комісія може залучати для розгляду питань, що стосуються її компетенції, працівників різних служб підприємств, установ та організацій за погодженням з їхніми керівниками, а також поліцейських структурних підрозділів Національної поліції України.

Строк повноважень державної кваліфікаційної комісії – до одного року.

Програма атестації складається педагогічними працівниками циклів з навчального предмета чи комплексу навчальних предметів, що виносяться на атестацію здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, розглядається та схвалюється на засіданні методичної (циклової/міжциклової) комісії Центру, та затверджується педагогічною радою ЗУЦППП «АП».

Програма атестації має бути доступна для учасників освітнього процесу, на початок проходження первинної професійної підготовки атестації, згідно з графіком освітнього процесу. Для цього програма атестації розміщується на сайті університету у вкладці ЗУЦППП «АП».

Паперовий варіант програми атестації зберігається у методичному кабінеті Центру.

Атестація студентів здійснюється після завершення ними теоретичної та практичної частини навчання з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньої та кваліфікаційної підготовки поліцейських за спеціалізацією.

ДКА у ЗУЦППП «АП» проходить у два етапи.

Під час першого етапу ДКА усі випускники ЗУЦППП «АП» незалежно від спеціалізації показують рівень професійної кваліфікації та компетентностей з начальних предметів професійно-практичної підготовки – «Вогневої підготовки», «Тактичної підготовки» та «Фізичної підготовки (Тактики самозахисту)».

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОГО ЕТАПУ ДЕРЖАВНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	6
1.1 УМОВИ І ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ НОРМАТИВІВ І ВПРАВ ІЗ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	9
1.2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	10
1.3 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СЛУХАЧІВ ДО ЗДАЧІ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	12
1.4 КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ ДО АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	13
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, РЕКОМЕНДОВАНОЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДЕРЖАВНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	16
2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ТАКТИКИ САМОЗАХИСТУ).....	19
2.1 ПЕРЕЛІК ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ ДЛЯ УСПІШНОГО СКЛАДАННЯ АТЕСТАЦІЇ.....	21
2.2 УМОВИ І ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ ВПРАВ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	22
2.3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	24
2.4 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СЛУХАЧІВ ДО ЗДАЧІ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ТАКТИКИ САМОЗАХИСТУ).....	27
2.5 КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ ДО АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ З ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ТАКТИКИ САМОЗАХИСТУ).....	28
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, РЕКОМЕНДОВАНОЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДЕРЖАВНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ТАКТИКИ САМОЗАХИСТУ)	33
3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ІЗ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	35
3.1 УМОВИ І ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	38
3.2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	39

3.3 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СЛУХАЧІВ ДО ЗДАЧІ ІЗ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	44
3.4 КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ ДО АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ З ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	46
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, РЕКОМЕНДОВАНОЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДЕРЖАВНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ІЗ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	48

1. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОГО ЕТАПУ ДЕРЖАВНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ.

Метою проведення атестації вогневої підготовки є перевірка та оцінка якості професійно-практичної підготовки випускників, визначення практичної готовності здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти до виконання оперативно-службових завдань, пов'язаних з використанням та застосуванням вогнепальної зброї, силовим затриманням правопорушника у випадках, коли той чинить агресивний збройний опір та у інших випадках, коли виникає правова підстава для негайного застосування вогнепальної зброї.

Завдання :

- перевірка і оцінка рівня знань з матеріальної частини вогнепальної зброї та її тактико-технічних характеристик, заходів безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю та правових підстав і порядку її застосування й використання;

- перевірка і оцінка виконання вправи тринадцять, відповідно до Курсу стрільб для поліцейських, затвердженого наказом МВС України від 26.04.2019 № 334.

Зміст білетів для атестації, перелік завдань для перевірки практичних навичок розробляються циклом спеціальних дисциплін ЗУЦППП «АП» та затверджуються на засіданні методичної (циклової/міжциклової) комісії Центру, та затверджується педагогічною радою ЗУЦППП «АП».

Термін, зміст, вимоги та порядок проведення атестації із вогневої підготовки своєчасно доводяться до особового складу випускних ЗУЦППП «АП».

Особи, які тимчасово звільнені від занять із вогневої підготовки за станом здоров'я, або такі, що не оволоділи вправами, які передбачені програмою на планових заняттях, допускаються до атестації із вогневої підготовки лише після відпрацювання цих вправ в індивідуальному порядку на додаткових заняттях.

Особи, які не з'явилися на атестацію без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Результати складання атестації із вогневої підготовки оцінюються за дванадцятибальною шкалою і її результати позначаються цифрами «12»; «11»; «10»; «9»; «8»; «7»; «6»; «5»; «4»; «3»; «2»; «1». Оцінки виставляються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень слухачів, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок та показником оцінки в балах.

Оформлення результатів складання атестації здійснюється у встановленому порядку.

Прийом атестації із вогневої підготовки проводиться в такій послідовності:

- оцінка рівня знань з матеріальної частини вогнепальної зброї та її тактико-технічних характеристик, заходів безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю та правових підстав і порядку її застосування й використання;

- виконання вправи тринадцять, відповідно до Курсу стрільб для поліцейських, затвердженого наказом МВС України від 26.04.2019 № 334.

При виконанні вправи тринадцять обов'язкова присутність медичного працівника.

Атестація проводиться в такому порядку:

- перед початком атестації навчальна група в повному складі представляється членам предметної атестаційної комісії;

- голова комісії проводить інструктаж із заходів безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю перед виконанням вправи № 13;

- результати та окремі оцінки за знання з матеріальної частини вогнепальної зброї та її тактико-технічних характеристик, заходів безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю, правових підстав і порядку її застосування й використання та вправи тринадцять предметної атестаційної комісії вносить у робочий протокол атестації (Додаток 1), а голова Державної атестаційної комісії виводить загальну оцінку з вогневої підготовки і вносить її у протокол I-го етапу атестації (Додаток 2) і виводить загальну оцінку I-го етапу державної кваліфікаційної атестації, враховуючи результати атестації з тактичної та фізичної підготовки (тактики самозахисту);

- для виконання вправи надається одна спроба. Виконання вправи повторно з метою покращення результату не допускається;

- у разі погіршення стану здоров'я під час виконання вправи здобувач професійної (професійно-технічної) освіти зобов'язаний негайно повідомити про це членів атестаційної комісії;

- оцінка рівня знань з матеріальної частини вогнепальної зброї та її тактико-технічних характеристик, заходів безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю та правових підстав і порядку її застосування й використання проводиться в навчальні аудиторії, шляхом проходження тестування з використанням;

- після вирішення здобувачем професійної (професійно-технічної) освіти тестових завдань з кожного блоку вогневої підготовки, слухач піднімає руку і доповідає голові предметної атестаційної комісії про завершення. Секретар предметної атестаційної комісії, підійшовши до робочого місця слухача, фіксує його оцінку у робочий протокол атестації (Додаток 1);

- виконання вправи № 13, відповідно до Курсу стрільб для поліцейських, затвердженого наказом МВС України від 26.04.2019 № 334 проводяться у тирі, обладнаному з дотриманням вимог до заходів безпеки (обов'язкова наявність кулевловлювача). Форма одягу здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти – повсякденна;

- у тирі, де проводиться виконання вправи 13, повинні бути: робочий протокол атестації (Додаток 1), бойова вогнепальна зброя, протишумові навушники, захисні окуляри, поясні системи та кобури;

- для виконання вправи 13 у тирі залишається 3 здобувачі професійної (професійно-технічної) освіти, які будуть виконувати дану вправу, решта групи знаходиться за його межами;

- після проведення інструктажу слухачі підходять до вогневого рубежу, отримують по три бойових патрона, оглядають їх, доповідають про готовність до стрільби і виконують вищевказану вправу.

Після виконання здобувачем професійної (професійно-технічної) освіти вправи №13 з Курсу стрільб для поліцейських, секретар предметної атестаційної комісії виставляє в робочий протокол атестації (Додаток 1) окремі оцінки за виконання практичних завдань здобувачем професійної (професійно-технічної) освіти.

Державна кваліфікаційна комісія проводить закрите засідання, на якому приймається остаточне рішення про загальну оцінку кожного здобувача професійної (професійно-технічної) освіти.

Оцінки складання атестації оголошуються в день проведення засідання комісії після оформлення відповідного протоколу. Здобувачі професійної (професійно-технічної) освіти запрошуються до тиру або навчальної аудиторії, де їм оголошуються результати атестації.

Перелік знань та вмінь, якими повинен володіти здобувач професійної (професійно-технічної) освіти для успішного складання атестації:

- правові підстави і порядок застосування й використання вогнепальної зброї;

- знання матеріальної частини вогнепальної зброї та її тактико-технічні характеристики;

- заходи безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю;

- роль і місце вогневої підготовки в підрозділах Національної поліції;

- значення вогневої підготовки для підвищення бойової готовності та боєздатності працівників Національної поліції;

- основні документи, що регламентують організацію та проведення занять зі вогневої підготовки у системі МВС України;

- загальні основи методики організації та проведення занять з вогневої підготовки;

- регулювання психологічного навантаження на організм людини при виконанні нормативів та вправ з вогневої підготовки;

- прийоми контролю та самоконтролю за станом здоров'я, підтримання загально-фізичної та професійної працездатності;

- зміст, організацію та методику проведення індивідуального тренування;

- засоби управління власним емоційним станом;

- візуальне визначення фізичного розвитку та психологічного стану правопорушника;

- типові тактичні дії співробітників в екстремальних ситуаціях;

- вимоги особистої та громадської гігієни;

- правила техніки безпеки під час занять із вогневої підготовки.

- впевнено і кваліфіковано виконувати нормативи і вправи, передбачені навчальною програмою відповідно до Курсу стрільб для поліцейських, затвердженого наказом МВС України від 26.04.2019 № 334;

- застосовувати фізичні вправи з метою підвищення фізичної, морально-вольової та психологічної підготовленості;

- бути готовим до застосування вогнепальної зброї для захисту громадян та поліцейського від нападу.

1.1 УМОВИ І ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ НОРМАТИВІВ І ВПРАВ ІЗ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ

1. Оцінка рівня знань з матеріальної частини вогнепальної зброї та її тактико-технічних характеристик, заходів безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю та правових підстав і порядку її застосування й використання проводиться у навчальній аудиторії, шляхом проходження тестування.

Для вирішення даного блоку теоретичної вогневої підготовки пропонується слухачам 15 (п'ятнадцять) тестових завдань, поділених на три підблоки по 5 (п'ять) тестових завдань, а саме:

- 1). Завдання із матеріальної частини вогнепальної зброї та її тактико-технічних характеристик;
- 2). Завдання із заходів безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю;
- 3). Завдання із правових підстав, порядку застосування й використання вогнепальної зброї.

Виконання вправи тринадцять, відповідно до Курсу стрільб для поліцейських, затвердженого наказом МВС України від 26.04.2019 № 334.

Вправа тринадцята

Умови:

- 1) ціль – поясна фігура (мішень № 1 або № 3) або поясна фігура з колами (мішень № 3-а), що встановлюється на висоті 125 см від нижнього краю мішені, нерухома.
- 2) відстань до цілі: 15-25 м;
- 3) кількість патронів: 3 шт.;
- 4) час на виконання вправи: 7 с;
- 5) вихідне положення: «зброя в кобурі»;
- 6) положення для стрільби: стоячи.

Оцінка за умови, що час на виконання вправи не було перевищено:

«відмінно»	3 влучення;
«добре»	2 влучення;
«задовільно»	1 влучення;
«незадовільно»	у всіх інших випадках, а також у разі відмови від виконання вправи.

Порядок виконання:

- 1) по команді керівника стрільб: «Приготуватися!» стрілець на рубежі відкриття вогню, зайнявши відповідне вихідне положення, голосом доповідає: «Готовий!»;
- 2) керівник стрільб, переконавшись, що все готове до виконання вправи, подає команду: «Вогонь!» (вмикає хронометр), по якій стрілець приводить зброю в готовність та виконує три постріли в мішень;
- 3) після закінчення часу, відведеного на виконання вправи, керівник стрільб подає команду: «Час!» (вимикає хронометр).

1.2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

Загальна оцінка здобувача професійної (професійно-технічної) освіти на атестації із вогневої підготовки складається з індивідуальних оцінок за знання матеріальної частини вогнепальної зброї, її тактико-технічних характеристик, заходів безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю та правових підстав і порядку її застосування й використання; виконання вправи тринадцять, відповідно до Курсу стрільб для поліцейських, затвердженого наказом МВС України від 26.04.2019 № 334.

Індивідуальна оцінка за знання теоретичної частини атестації з вогневої підготовки складається з оцінювання відповідей на 15 (п'ятнадцять) тестових завдань, поділених на три підблоки по 5 (п'ять) тестових завдань, а саме:

- 1). Тестові завдання із матеріальної частини вогнепальної зброї та її тактико-технічних характеристик;
- 2). Тестові завдання із заходів безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю;
- 3). Тестові завдання із правових підстав, порядку застосування й використання вогнепальної зброї.

Оцінювання даної блоку атестації з вогневої підготовки проводиться у навчальній аудиторії, шляхом проходження тестування.

Примітка:

1). Слухач, який за перший підблок «Матеріальна частина вогнепальної зброї та її тактико-технічні характеристики» надасть більше ніж три неправильні відповіді до другого підблоку «Заходи безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю» не допускається і вважається таким, що отримав незадовільну оцінку і не склав атестації з вогневої підготовки.

2). Слухач, який за другий підблок «Заходи безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю» надасть більше ніж одна неправильна відповідь до третього підблоку «Правові підстави і порядок її застосування й використання» не допускається і вважається таким, що отримав незадовільну оцінку і не склав атестації з вогневої підготовки.

3). Слухач, який за третій підблок «Правові підстави і порядок її застосування й використання» надасть більше ніж одна неправильна відповідь

вважається таким, що отримав незадовільну оцінку і не склав атестації з вогневої підготовки.

Індивідуальна оцінка за знання теоретичної частини атестації з вогневої підготовки визначається:

- «високий рівень» - «12 балів», якщо отримані оцінки – 5,5,5;
- «високий рівень» - «11 балів», якщо отримані оцінки – 4,5,5;
- «високий рівень» - «10 балів», якщо отримані оцінки – 5,5,4; 5,4,5;
- «достатній рівень» - «9 балів», якщо отримані оцінки – 4,5,4; 4,4,5;
- «достатній рівень» - «8 балів», якщо отримані оцінки – 5,4,4;
- «достатній рівень» - «7 балів», якщо отримані оцінки – 4,4,4;
- «середній рівень» - «6 балів», якщо отримані оцінки – 3,5,5;
- «середній рівень» - «5 балів», якщо отримані оцінки – 3,5,4; 3,4,5;
- «середній рівень» - «4 бали», якщо отримані оцінки – 3,4,4.

- «початковий» - «1, 2, 3 бали» – в усіх інших випадках, а також в разі відмови здобувача професійної (професійно-технічної) освіти від проходження тестування і вважається таким, що отримав незадовільну оцінку і не склав атестації з вогневої підготовки.

При допущенні слухачем порушення заходів безпеки при виконанні вправи, іспит вважається не складеним.

Кількість використаних боєприпасів на іспиті кожним стріляючим – 3 шт.

Загальна оцінка здобувача професійної (професійно-технічної) освіти з вогневої підготовки визначається, шляхом складення індивідуальних оцінок за знання матеріальної частини вогнепальної зброї, її тактико-технічних характеристик, заходів безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю та правових підстав і порядку її застосування й використання; виконання вправи тринадцять, відповідно до Курсу стрільб для поліцейських, затвердженого наказом МВС України від 26.04.2019 № 334.

- «високий рівень» - «12 балів», якщо отримані оцінки – 12,12,5; «високий рівень» - «11 балів», якщо отримані оцінки – 12,11,5; 11,12,5; 11,11,5; 12,10,5; 10,12,5; 11,10,5; 10,11,5;

- «високий рівень» - «10 балів», якщо отримані оцінки – 10,10,5; 12,9,5; 11,9,5; 9,12,5; 9,11,5;

- «достатній рівень» - «9 балів», якщо отримані оцінки – 10,9,5; 9,10,5; 9,9,5; 12,12,4; 12,11,4; 11,12,4; 12,10,4; 10,12,4; 11,10,4; 10,11,4; 10,10,4; 12,9,4; 9,12,4; 11,9,4; 9,11,4; 10,9,4; 9,10,4;

- «достатній рівень» - «8 балів», якщо отримані оцінки – 9,8,5; 8,9,5; 8,8,5; 8,7,5; 7,8,5; 9,9,4; 12,8,4; 8,12,4; 11,8,4; 8,11,4; 10,8,4; 8,10,4; 9,8,4; 8,9,4; 8,8,4;

- «достатній рівень» - «7 балів», якщо отримані оцінки – 7,7,5; 12,7,4; 7,12,4; 11,7,4; 7,11,4; 10,7,4; 7,10,4; 9,7,4; 7,9,4; 8,7,4; 7,8,4; 7,7,4; 12,6,4; 6,12,4; 11,6,4; 6,11,4; 10,6,4; 6,10,4; 9,6,4; 6,9,4;

- «середній рівень» - «6 балів», якщо отримані оцінки – 7,6,5; 6,7,5; 6,6,5; 6,5,5; 5,6,5; 8,6,4; 6,8,4; 7,6,4; 6,7,4; 6,6,4; 12,5,4; 5,12,4; 11,5,4; 5,11,4; 10,5,4; 5,10,4; 9,5,4; 5,9,4; 12,12,3; 12,11,3; 11,12,3; 12,10,3; 10,12,3; 11,10,3; 10,11,3; 10,10,3;

- «середній рівень» - «5 балів», якщо отримані оцінки – 5,5,5; 4,5,5; 5,4,5; 8,5,4; 5,8,4; 7,5,4; 5,7,4; 6,5,4; 5,6,4; 5,5,4; 12,4,4; 4,12,4; 11,4,4; 4,11,4; 10,4,4; 4,10,4; 10,9,3; 9,10,3; 9,9,3; 9,8,3; 8,9,3; 8,8,3; 8,7,3; 7,8,3; 7,7,3;

- «середній рівень» - «4 бали», якщо отримані оцінки – 4,4,5; 9,4,4; 4,9,4; 8,4,4; 4,8,4; 7,4,4; 4,7,4; 6,4,4; 4,6,4; 5,4,4; 4,5,4; 4,4,4; 8,6,3; 6,8,3; 8,5,3; 5,8,3; 8,4,3; 4,8,3; 7,6,3; 6,7,3; 6,6,3; 7,5,3; 5,7,3; 6,5,3; 5,6,3; 5,5,3; 5,4,3; 4,5,3; 4,4,3, а також в усіх інших випадках, коли за виконання вправи двадцять три слухач одержав оцінку «3», а за інші блоки атестації – більше ніж «4».

- «початковий рівень» - «1, 2, 3 бали» – в усіх інших випадках, а також в разі відмови слухача від виконання будь-якого блоку атестації з вогневої підготовки.

Примітка (наприклад 12,12,5):

- перша оцінка – кількість балів за знання теоретичної частини атестації з вогневої підготовки;

- друга оцінка – кількість балів за виконання нормативу зі спорядження магазину патронами, техніки неповного розбирання пістолета, збирання пістолета після його неповного розбирання;

- третя оцінка – оцінка за виконання вправи двадцять три, тощо.

1.3 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СЛУХАЧІВ ДО ЗДАЧІ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ

Перед іспитом повторити :

1. Матеріальна частина вогнепальної зброї та її тактико – технічних характеристик (ПМ, Форт-12, Форт-17, АКС-74У, MP5-A3, Glock-17).

Призначення, загальна будова та тактико-технічні характеристики вогнепальної зброї, яка знаходиться на озброєнні в НПУ (ПМ, Форт-12, Форт-17, АКС-74У, MP5-A3, Glock-17).

Затримки при стрільбі та способи їх усунення. Нормативи вогневої підготовки відповідно до Курсу стрільб.

2. Заходи безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю, оволодіння знаннями правових підстав та порядку її застосування і використання.

Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.

Правила поводження з вогнепальною зброєю під час її отримання і здачі в черговій службі (черговій частині), виконанні службових обов'язків та проведенні навчально-тренувальних стрільб.

Вимоги до застосування та використання вогнепальної зброї, порядок застосування поліцейських заходів примусу.

Порядок застосування та використання, вогнепальної зброї, відповідно до вимог Закону України «Про Національну поліцію».

Обставини, які виключають злочинність діяння, відпрацювання ситуаційних завдань.

3. Виконання прийомів і дотримання правил стрільби з вогнепальної зброї.

Основні положення Курсу стрільб, приготування до стрільби, формування стійки, хвату, прицілювання та обробки спуску, прийоми стрільби в різних умовах та положеннях.

Стрільба з пістолета по нерухомій цілі в необмежений та обмежений час, стрільба з пістолета зі зміною положень, заміною магазину, із-за укриття в обмежений час, з переміщенням, у складних умовах.

1.4 КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ ДО АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ

1. Основні правила дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю.
2. Що категорично забороняється поліцейському при поводженні з вогнепальною зброєю?
3. Інструктажі з питань заходів безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.
4. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час проведення навчально-тренувальних стрільб.
5. Підстави застосування вогнепальної зброї без попередження (п. 6 ст. 46 ЗУ «Про Національну поліцію»).
6. Мета та обмеження застосування вогнепальної зброї, а також місця, де застосування вогнепальної зброї заборонено (п.п.7, 8, 9 ст. 46 ЗУ «Про Національну поліцію»).
7. Місця, де заборонено застосовувати вогнепальну зброю, а також першочергові дії поліцейського після застосування вогнепальної зброї (п.п.9-10 ст.46 ЗУ «Про Національну поліцію»).
8. Гарантії особистої безпеки озброєного працівника поліції (п.п.11-12 ст. 46 ЗУ «Про Національну поліцію»).
9. Порядок та умови виконання практичних вправ (Наказ МВС України від 26.04.2019 № 334 «Курс стрільб для поліцейських»).
10. В яких випадках працівник Національної поліції має право застосувати вогнепальну зброю без попередження?
11. В яких випадках працівник Національної поліції має право використати вогнепальну зброю:
12. Дії працівника Національної поліції після застосування зброї.
13. В яких випадках працівник Національної поліції має право привести вогнепальну зброю у готовність?
14. В яких випадках працівнику Національної поліції заборонено застосовувати вогнепальну зброю?
15. Що категорично забороняється під час навчально-тренувальних стрільб?
16. Що категорично забороняється під час несення служби?
17. Що категорично забороняється при поводженні з вогнепальною зброєю?

18. Що необхідно перевірити при огляді пістолета при його отриманні в черговій частині?
19. Як носиться зброя в однострої?
20. Якою є відстань найбільш ефективного вогню, убивча сила кулі, швидкострільність для «Форт-12»?
21. Яка довжина ствола «ПМ» та його швидкострільність?
22. Яка вага «АК-74» з неспорядженим магазином та його довжина з штиком-ножем?
23. Для чого служить викидач пістолета «Форт-17»?
24. Яка затримка при стрільбі виникає при несправному капсулі патрона в «ПМ»?
25. У яких виняткових випадках поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю?
26. Які повинні створюватись попередні заходи працівником Національної поліції перед застосуванням вогнепальної зброї?
27. Якою є висота «ПМ» та його вага без спорядженого магазину?
28. Яка кількість нарізів в стволі у пістолета «Форт-12» та його калібр?
29. Яка деталі пістолета «Форт-17» входять до основних частин пістолета?
30. Яка вага магазину до «АК-74» та початкова швидкість польоту кулі?
31. Яка затримка при стрільбі виникає при зношенні бойового зводу курка або носика шептала в «ПМ»?
32. Що необхідно перевірити при огляді патронів при їх отриманні в черговій частині?
33. Які обов'язки поліцейського, за яким закріплена вогнепальна зброя?
34. Як носиться зброя у цивільному одязі?
35. Якою є періодичність перевірки в поліцейських рівня знань із заходів безпеки при поводженні зі зброєю?
36. Хто проводить цільовий інструктаж?
37. Яким є калібр «АКС-74У» та його довжина зі складеним прикладом?
38. Яка довжина ствола пістолета «Форт-12» та його вага зі спорядженим магазином?
39. Яке призначення ствола пістолета «Форт-17»?
40. Чим досягається надійність замикання каналу ствола при стрільбі з пістолета «ПМ»?
41. Яка затримка при стрільбі виникає при погнутості верхніх країв корпусу магазину в «Форт-17»?
42. Коли в працівника Національної поліції перевіряються знання із заходів безпеки при поводженні зі зброєю?
43. Якою є довжина ствола пістолета «Форт-17», та його вага з неспорядженим магазином?
44. Якою є відстань найбільш ефективного вогню, початкова швидкість польоту кулі для пістолета «Форт-12»?
45. До складу чого відноситься ударник в будові «ПМ»?
46. Якою є вага «АКС-74У» зі спорядженим магазином та убивча сила кулі зберігається на відстані?

47. Яка затримка при стрільбі з пістолета «Форт-17» виникає при зломі роз'єднувача?

48. Коли поліцейський може взяти до рук вогнепальну зброю і привести її у готовність?

49. З ким та коли проводиться первинний інструктаж?

50. Що зобов'язаний зробити поліцейський, отримавши вогнепальну зброю і боєприпаси, коли здійснює їх огляд?

51. З скількох розділів складається Інструкція із заходів безпеки при поводженні зі зброєю?

52. До складу чого відноситься ударно-спусковий механізм в «ПМ»?

53. Яка кількість нарізів, початкова швидкість польоту кулі та вага пістолета «Форт-17» з неспорядженим магазином?

54. Вкажіть яким способом усувається затримка при стрільбі з пістолета «Форт-12» прихват гільзи затвором?

55. Яка довжина «АК-74» без штик ножа та вага магазину до нього?

56. Якою є вага пістолета «Форт-12» зі спорядженим магазином та довжина ствола?

57. Хто встановлює порядок зберігання і носіння вогнепальної зброї та боєприпасів, що використовуються в діяльності поліції, та норми їх належності?

58. У яких випадках ведення вогню повинно бути терміново припинено кожним стріляючим самостійно або за командою керівника стрільби?

59. Що необхідно зробити, коли після закінчення несення служби поліцейські по одному заходять до спеціально обладнаної кімнати чергової частини для здачі зброї та боєприпасів, при розряджанні зброї?

60. Якою є відстань найбільш ефективного вогню, довжина пістолета для «Форт-12» та ємкість магазину?

61. Якою є гранична відстань польоту кулі «АКС-74У» та його вага з неспорядженим магазином?

62. Яка затримка при стрільбі виникає при зломі пружини викидача?

63. До яких із основних частин в пістолеті «Форт-17» відноситься ударник?

64. Вогнепальна зброя закріплюється за поліцейським, який склав Присягу на вірність Українському народові, завершив навчання у закладі (установі) та/або пройшов первинну професійну підготовку і направлений для подальшого проходження служби, а також склав заліки із ____?

65. Хто поводить цільовий інструктаж?

66. Яка затримка виникає при стрільбі з «ПМ» забруднення патронника, пазів рамки, чашечки затвора?

67. До складу чого відноситься ударник в будові «ПМ»?

68. Що входить до складу пістолета «Форт-12»?

69. Якою є кількість нарізів, початкова швидкість польоту кулі та вага пістолета «Форт-17» з неспорядженим магазином?

70. Яка вага кулі зі стальним сердечником до «АК-74» та забійна сила кулі зберігається на відстані?

71. Які повинні створюватись попередні заходи працівником Національної поліції перед застосуванням вогнепальної зброї?

72. Який наказ регламентує «Інструкцію із заходів безпеки при поводженні зі зброєю» та коли він був прийнятий:

73. Якою є відстань найбільш ефективного вогню, довжина пістолета для «Форт-12» та ємкість магазину?

74. Якою є довжина «АКС-74У» з відкинутим прикладом та забійна сила кулі зберігається на відстані?

75. Яка затримка при стрільбі виникає при забрудненні магазину і рухомих частин пістолета?

76. Для чого служить викидач пістолета «Форт-17»?

77. Що категорично забороняється в загальних положеннях?

78. Що повинен зробити стріляючий у разі появи людей у зоні ведення вогню під час проведення навчальних стрільб?

79. Якою є вага магазину до «АК-74» та найбільша дальність польоту кулі?

80. Якою є висота пістолета «Форт-17» та його вага зі спорядженим магазином?

81. Для чого служить викидач в пістолеті «Форт-12»?

82. Яка затримка при стрільбі виникає призгущення мастила та забруднення каналу під ударником «Форт-17»?

83. Якою є довжина пістолета «Форт-17», та його вага зі спорядженим магазином?

84. Якою є відстань найбільш ефективного вогню, початкова швидкість польоту кулі для пістолета «Форт-12»?

85. До складу чого відноситься антапка в будові «ПМ»?

86. Якою є вага «АКС-74У» без спорядженим магазином та забійна сила кулі зберігається на відстані до:

87. Яка затримка при стрільбі з пістолета «Форт -17» виникає при зломі роз'єднувача

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, РЕКОМЕНДОВАНОЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДЕРЖАВНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Про Національну поліцію: Закон України № 580-VIII від 2 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41. – ст. 379.

2. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю: наказ МВС України № 70 від 1 лютого 2016 р. К.: 2016. – 18с.

3. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: наказ МВС України № 50 від 26 січня 2016 р. К.: 2016. – 28с.

4. Курс стрільб для поліцейських. Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 334 від 26 квітня 2019 р.

5. Про затвердження Положення про організацію первинної професійної підготовки поліцейських, які вперше прийняті на службу в поліцію: наказ МВС України № 105 від 16.02.2016 р.

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Балик А. Б. Вогнева підготовка: підручник / А. Б. Балик, В. С. Гуславський, В. О. Криволапчук, В. В. Подгорний, О. М. Фефелов. – Луганск: Максим, 2009. – 664 с.

2. Банах С. М. Діагностика помилок у техніці виконання влучного пострілу / С. М. Банах // Молода спортивна наука України: збірник наукових статей аспірантів галузі фізичної культури та спорту. – Львів: ЛДІФК, 2000. – Вип. 4. – С. 254–255.

3. Банах С. М. Специфіка формування стрілецької майстерності в ОВС / С. М. Банах // Теорія і методика стрілецьких видів спорту: збірник наукових статей / під ред. В. Т. Пяткова. – Львів: ЛДІФК, 1999. – С. 34–35.

4. Банах С. М. Оптимальні часові параметри та раціональна техніка виконання швидкісних спортивно-прикладних стрілецьких вправ з пістолета: методичні рекомендації / С. М. Банах. – Львів: ЛьвДУВС, 2006. – 36 с.

5. Васільєв А. С. Тактико-технічна характеристика пістолета Форт-12: метод. посіб. / А. С. Васільєв, В. В. Новохатній, М. І. Гаврилюк. – К.: УВПД ГШ МВС України, 2008. – 56 с.

6. Винярчук І. С. Удосконалення техніко-тактичних дій стрільця при натисканні на спусковий гачок // Молода спортивна наука України: Збірник наукових статей аспірантів галузі фізичної культури та спорту. – Львів: ЛДІФК, 2005 – Вип. 9, т. 2 – С. 134-136.

7. Вогнева підготовка працівника ОВС України: навчально-методичний посібник / С. М. Банах, В. Р. Булачек, І. С. Винярчук, Ю. Р. Йосипів, М. О. Лиса, М. В. Моргун, В. М. Синенький, О. І. Тьорло – Львів: ЛьвДУВС, 2014. – 355 с.

8. Вогнева підготовка працівника Національної поліції України: навчально-методичний посібник / С. М. Банах, І. С. Винярчук, Ю. Р. Йосипів, М. Д. Курляк, К. О. Маліновська та ін. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 408 с.

9. Вогнева підготовка: навчально-методичний посібник / Жбанчик А. В., Комісаров О. Г., Тимофєєв В. П., Сіротченков Д. Ю., Кузнецов О. І. – Дніпро: ДДУВС, 2018. – 149 с.

10. Глущенко В. Ф. Вогнева підготовка: навчальний посібник / В. Ф. Глущенко, Л. В. Безносюк, А. О. Колоколов, А. В. Мовчан та ін. – Вінниця, 1998. – 160 с. – (Бібліотека співробітника МВС).

11. Тактико-спеціальна підготовка працівників ОВС України: навч. посіб. / С. М. Банах, В. Р. Булачек, І. С. Винярчук та ін.; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 299 с.

12. Broń krótka. Strzelanie bojowe i sportowe z pistoletu. Wydawnictwo: Wiedza Powszechna. Sebastian Nowak.: Rzeszowie, 2018. – 232 с.

13. Strzelanie z broni palnej: ilustrowany podręcznik./ Robert campbell, Wiedza Powszechna. Poznaniu, 2018. – 256 с.

Інформаційні ресурси:

1. Сайт Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua>).
2. Верховний Суд України (<http://www.scourt.gov.ua>).
3. Міністерство внутрішніх справ України (<http://www.mvs.gov.ua>).
4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України (<http://www.informjust.kiev.ua>).
5. Бібліотека Верховної Ради України (<http://www.rada.kiev.ua>).
6. Державна науково-технічна бібліотека України (<http://www.gntb.nt.org>).
7. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>).

2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ТАКТИКИ САМОЗАХИСТУ)

Метою проведення атестації фізичної підготовки (тактики самозахисту) є перевірка та оцінка якості професійно-практичної підготовки випускників, визначення практичної готовності здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти до виконання оперативно-службових завдань, пов'язаних з силовим затриманням правопорушника у випадках, коли той чинить фізичний опір та у інших випадках, коли виникає правова підстава для негайного припинення правопорушення із застосування сили.

Завдання :

- перевірка і оцінка рівня загальної фізичної підготовленості;
- перевірка рівня володіння прийомами фізичного впливу.

Зміст білетів для атестації, перелік завдань для перевірки практичних навичок розробляються циклом спеціальних дисциплін ЗУЦППП «АП» та затверджуються на засіданні методичної (циклової/міжциклової) комісії Центру, та затверджується педагогічною радою ЗУЦППП «АП».

Термін, зміст, вимоги та порядок проведення атестації із фізичної підготовки (тактика самозахисту) своєчасно доводяться до особового складу випускних ЗУЦППП «АП».

Особи, які тимчасово звільнені від занять із фізичної підготовки (тактики самозахисту) за станом здоров'я, або такі, що не оволоділи вправами, які передбачені програмою на планових заняттях, допускаються до атестації із фізичної підготовки (тактика самозахисту) лише після відпрацювання цих вправ в індивідуальному порядку на додаткових заняттях.

Особи, які не з'явилися на атестацію без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Результати складання атестації із фізичної підготовки (тактики самозахисту) оцінюються за дванадцятибальною шкалою і її результати позначаються цифрами «12»; «11»; «10»; «9»; «8»; «7»; «6»; «5»; «4»; «3»; «2»; «1». Оцінки виставляються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень слухачів, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок та показником оцінки в балах.

Оформлення результатів складання атестації здійснюється у встановленому порядку.

Прийом атестації із фізичної підготовки (тактики самозахисту) проводиться в такій послідовності:

- підтягування на перекладині (разів);
- комплексна силова вправа (разів за хв.);
- біг 100 метрів (сек);
- біг на 3000 метрів;
- виконання прийомів фізичного впливу.

При виконанні контрольної вправи «біг на 1000 м» обов'язкова присутність медичного працівника.

Атестація проводиться в такому порядку:

- перед початком атестації навчальна група в повному складі представляється членам предметної атестаційної комісії;
- голова комісії проводить інструктаж з заходів безпеки під час виконання контрольних вправ з загальної фізичної підготовленості та прийомів фізичного впливу;
- перед виконанням контрольних вправ з загальної фізичної підготовленості та прийомів фізичного впливу здобувачам професійної (професійно-технічної) освіти надається час для самостійної 10-15 хвилинної розминки. Можливе проведення розминки у складі групи;
- результати та окремі оцінки за виконання здобувачем професійної (професійно-технічної) освіти контрольних вправ з загальної фізичної підготовленості та прийомів фізичного впливу секретар предметної атестаційної комісії вносить у робочий протокол атестації (Додаток 1), а голова Державної атестаційної комісії виводить загальну оцінку з фізичної підготовки (тактики самозахисту) і вносить її у протокол I-го етапу атестації (Додаток 2) і виводить загальну оцінку I-го етапу державної кваліфікаційної атестації, враховуючи результати атестації з тактичної та вогневої підготовки;
(Додаток 1) голова Державної атестаційної комісії вносить у робочий протокол атестації (Додаток 2) і виводить загальну оцінку;
- для виконання контрольних вправ надається одна спроба. Виконання вправи повторно з метою покращення результату не допускається;
- у разі погіршення стану здоров'я під час виконання контрольних вправ здобувач професійної (професійно-технічної) освіти зобов'язаний негайно повідомити про це членів атестаційної комісії;
- перед виконанням прийомів фізичного впливу здобувачам професійної (професійно-технічної) освіти додатково надається можливість самостійного тренувального відпрацювання прийомів та дій з дотримання заходів безпеки;
- виконання фізичного впливу проводиться у спортивному залі, обладнаному з дотриманням вимог до заходів безпеки (обов'язкова наявність килима для боротьби або татамі). Форма одягу здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти – повсякденна (за сезоном);
- у спортивному залі, де проводиться виконання прийомів фізичного впливу, повинні бути: комплект білетів для атестації здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, зведена відомість про виконання здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти навчального плану та отримані ними оцінки, гумові макети ножів та пістолетів, поясні системи з наручниками та кобурою, палиці гумові (ПР-73);
- для виконання прийомів фізичного впливу у спортивному залі залишається 2 здобувачі професійної (професійно-технічної) освіти, які будуть виконувати практичні завдання (один виконує, інший асистент), решта групи знаходиться за його межами;
- здобувач професійної (професійно-технічної) освіти, який виконує практичні завдання доповідає про прибуття для виконання прийомів фізичного

впливу, бере білет і передає його секретарю предметної атестаційної комісії, після чого виходить на визначене місце в залі для виконання практичних завдань;

- секретар предметної комісії послідовно оголошує практичні завдання, які здобувач професійної (професійно-технічної) освіти виконує за допомогою асистента.

Після виконання здобувачем професійної (професійно-технічної) освіти прийомів фізичного впливу кожен член предметної атестаційної комісії виставляє в свій робочий протокол атестації окремі оцінки за якість виконання практичних завдань здобувачем професійної (професійно-технічної) освіти і виводить загальну оцінку.

Державна кваліфікаційна комісія проводить закриті засідання, на якому відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні, приймається остаточне рішення про загальну оцінку кожного здобувача професійної (професійно-технічної) освіти. За однакової кількості голосів голос голови комісії є вирішальним.

Оцінки складання атестації оголошуються в день проведення засідання комісії після оформлення відповідного протоколу. Здобувачі професійної (професійно-технічної) освіти запрошуються до спортивного залу, де їм оголошуються результати атестації.

2.1 ПЕРЕЛІК ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ ДЛЯ УСПІШНОГО СКЛАДАННЯ АТЕСТАЦІЇ:

- правові підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів при затриманні правопорушника;
- роль і місце фізичної підготовки (тактики самозахисту) в підрозділах Національної поліції;
- значення фізичної підготовки (тактики самозахисту) для підвищення бойової готовності та боєздатності працівників Національної поліції;
- основні документи, що регламентують організацію та проведення занять зі фізичної підготовки (тактики самозахисту) у системі МВС України;
- загальні основи методики організації та проведення фізичної підготовки (тактики самозахисту) у всіх її формах;
- регулювання фізичного навантаження на організм людини при виконанні фізичних вправ, прийомів та дій;
- прийоми контролю та самоконтролю за станом здоров'я, підтримання загально-фізичної та професійної працездатності;
- зміст, організацію та методику проведення індивідуального тренування;
- засоби управління власним емоційним станом;
- візуальне визначення фізичного розвитку та психологічного стану правопорушника;
- типові тактичні дії співробітників в екстремальних ситуаціях;
- вимоги особистої та громадської гігієни;
- правила техніки безпеки під час занять зі фізичної підготовки (тактики самозахисту).

- впевнено і кваліфіковано виконувати вправи, прийоми та контрольні нормативи із фізичної підготовки (тактики самозахисту), передбачені навчальною програмою відповідно до наказу Міністерства внутрішніх справ від 26.01.2016 № 50 «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України»;

- проводити індивідуальні фізичні тренування з використанням методів самоконтролю за функціональним станом організму;

- застосовувати фізичні вправи з метою підвищення фізичної, морально-вольової та психологічної підготовленості;

- бути готовим до застосування заходів фізичного впливу для затримання осіб, які порушують громадський порядок, або погрожують особистій безпеці громадян.

2.2 УМОВИ І ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ ВПРАВ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. Комплексна силова вправа

Обладнання: секундомір, рівний майданчик.

Вправа проводиться протягом 1 хвилини.

За командою «Вправу починай!» перші 30 секунд здобувач професійної (професійно-технічної) освіти виконує максимально можливу кількість нахилів вперед з положення лежачи на спині, руки за головою, ноги зафіксовані. Через 30 секунд за командою «Час!» слухач-поліцейський займає положення упору лежачи і без паузи для відпочинку виконує протягом наступних 30 секунд максимально можливу кількість згинань і розгинань рук до команди «Стій!».

Результатом виконання вправи є загальна кількість нахилів уперед, згинань і розгинань рук в упорі лежачи за 1 хвилину.

Під час виконання нахилів уперед незначне згинання ніг дозволяється, коли слухач-поліцейський повертається у вихідне положення. При цьому слід також торкатися підлоги лопатками. Під час виконання другого завдання тіло має бути прямим, руки слід згинати до торкання грудьми підлоги.

2. Вправа згинання і розгинання рук в упорі лежачи

Обладнання: рівна поверхня (підлога).

Слухач-поліцейський приймає положення упору лежачи, руки прямі на ширині плечей кистями вперед, тулуб і ноги утворюють пряму лінію, пальці стоп опираються на поверхню. За командою «Вправу починай!», слухач-поліцейський починає ритмічно з повною амплітудою згинати і розгинати руки.

Результатом виконання вправи є кількість безпомилкових згинань і розгинань рук за одну спробу.

При згинанні рук необхідно торкатися грудьми поверхні. Не дозволяється торкатись поверхні стегнами, міняти пряме положення тіла і ніг, перебувати у вихідному положенні та із зігнутими руками більш як 3 секунди, лягати на підлогу, розгинати руки по чергово, розгинати і згинати руки не з повною

амплітудою. Згинання і розгинання рук, виконані з помилками, не зараховуються.

3. Вправа підтягування на перекладині

Обладнання: горизонтальний брус або перекладина, розміщена на такій висоті, щоб поліцейський у положенні вису не торкався ногами поверхні.

Слухач-поліцейський стає на лаву і хватом зверху (долонями вперед) береться за перекладину на ширині плечей, руки прямі. За командою «Вправу починай!», згинаючи руки, він підтягується до такого положення, коли його підборіддя знаходиться над перекладиною. Потім повністю випрямляє руки, опускаючись у положення вису. Вправа повторюється стільки разів, скільки в поліцейського вистачить сил.

Результатом виконання вправи є кількість безпомилкових підтягувань, під час яких не порушена жодна із умов.

Заборонено розгойдуватися під час підтягування, робити зайві рухи ногами для допомоги собі.

Виконання вправи припиняється, якщо слухач-поліцейський робить зупинку на 2 і більше секунди або йому не вдається зафіксувати потрібне положення більш як 2 рази підряд.

4. Вправи з бігу на дистанції 100 метрів, 3000 метрів

Обладнання: секундомір, що фіксує соті частки секунди, відміряна дистанція, стартовий прапорець (стартовий пістолет).

Ці вправи виконуються на бігових доріжках стадіону або на іншій рівній місцевості, яка підготовлена для безпечного виконання вправ і дозволяє об'єктивно визначити результати. Біг на 100 метрів проводиться виключно на біговій доріжці, яка розділена на окремі смуги.

Вихідне положення - високий чи низький старт.

Вправа з бігу на 100 метрів

За командою «На старт!» слухач-поліцейський стає за стартову лінію і стоїть нерухомо.

За сигналом стартера «Руш!» слухач-поліцейський повинен якнайшвидше подолати задану дистанцію, не знижуючи темпу бігу перед фінішем.

Вправи з бігу на 1000 метрів

За командою «На старт!» слухач-поліцейський стає за стартову лінію і стоїть нерухомо.

За сигналом стартера «Руш!» він починає біг, намагаючись закінчити дистанцію якомога швидше. У разі потреби дозволяється переходити на ходьбу.

Результатом виконання вправ з бігу є час із точністю до десятої частки секунди на 100 метрів і до секунди на 1000 метрів.

5. Вправа човниковий біг (10 x 10 метрів)

Обладнання: секундомір, що фіксує соті частки секунди, відміряна дистанція, стартовий прапорець (стартовий пістолет).

Ця вправа виконується на майданчику з рівною та неслизькою поверхнею, на якій помічені лінії старту та розвороту.

За сигналом стартера «Руш!» слухач-поліцейський пробігає 10 метрів, перетнувши лінію повороту, торкається рукою поверхні, повертається кругом і таким же чином пробігає ще 9 відтинків по 10 метрів.

Результатом виконання вправи є час, витрачений на випробування.

2.3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

Загальна оцінка здобувача професійної (професійно-технічної) освіти на атестації із фізичної підготовки (тактики самозахисту) складається з індивідуальних оцінок за загальну фізичну підготовленість та практичне володіння прийомами фізичного впливу.

Індивідуальна оцінка із загальної фізичної підготовленості (додаток 1) визначається за результатами виконання трьох контрольних вправ:

- підтягування на перекладині (разів);
- комплексна силова вправа (разів за хв.);
- біг 100 метрів (с);
- біг на 3000 метрів;
- виконання прийомів фізичного впливу.

Індивідуальна оцінка із загальної фізичної підготовленості визначається:

- «високий рівень» - «12 балів», якщо отримані оцінки – 5,5,5,5;
- «високий рівень» - «11 балів», якщо отримані оцінки – 5,5,5,4;
- «високий рівень» - «10 балів», якщо отримані оцінки – 5,5,4,4; 5,5,5,3;
- «достатній рівень» - «9 балів», якщо отримані оцінки – 5,4,4,4; 5,5,4,3;
- «достатній рівень» - «8 балів», якщо отримані оцінки – 4,4,4,4; 5,5,3,3;
- «достатній рівень» - «7 балів», якщо отримані оцінки – 4,4,4,3; 5,4,3,3;
- «середній рівень» - «6 балів», якщо отримані оцінки – 4,4,3,3; 5,3,3,3; 5,5,5,2; 5,5,4,2;
- «середній рівень» - «5 балів», якщо отримані оцінки – 4,3,3,3; 5,4,4,2; 5,5,3,2; 5,4,3,2; 4,4,4,2;
- «середній рівень» - «4 бали», якщо отримані оцінки – 3,3,3,3; 5,3,3,2; 4,4,3,2; 4,3,3,2;
- «початковий рівень» - «1, 2, 3 бали» – в усіх інших випадках, а також в разі відмови здобувача професійної (професійно-технічної) освіти від виконання будь-якої контрольної вправи.

При температурі повітря від -1 до -10 °С:

- замість контрольної вправи біг на 100 метрів виконується вправа човниковий біг (10 x 10 метрів);
- діє полегшення нормативу для контрольної вправи біг на 3000 метрів (30 сек.).

Поліцейські (чоловіки) всіх категорій віком понад 45 років замість комплексної силової вправи виконують згинання та розгинання рук в упорі лежачи.

Рівень практичного володіння прийомами фізичного впливу визначається за якістю виконання двох практичних завдань і оцінюється за такими критеріями:

- «високий рівень» - «12 балів» – слухач досягає високих результатів під час виконання прийомів фізичного впливу, визначених навчальною програмою;

- «високий рівень» - «11 балів» – слухач виконує прийоми фізичного впливу на високому рівні, володіє узагальненими, міцними знаннями з предмету, володіє техніко-тактичною підготовкою при виконанні прийомів фізичного впливу;

- «високий рівень» - «10 балів» – рівень умінь і навичок слухача дозволяє правильно і якісно виконувати нормативні показники, слухач уміло володіє теоретико-методичним матеріалом навчальної програми, знає методику підготовки і виконання прийомів фізичного впливу;

- «достатній рівень» - «9 балів» – слухач виконує контрольні-навчальні нормативи і вимоги, вправи для обов'язкового повторення і домашніх завдань, вільно володіє вивченим матеріалом та вміло застосовує його на практиці, виконує нормативні показники та прийоми фізичного впливу на достатньому рівні;

- «достатній рівень» - «8 балів» – слухач володіє технікою виконання прийомів фізичного впливу, знання слухача достатньо повні, він вільно застосовує вивчений матеріал, вміє аналізувати, робити висновки;

- «достатній рівень» - «7 балів» – слухач виконує окремі контрольні-нормативні показники та виявляє знання і розуміння переважної більшості навчального матеріалу, застосовує теоретико-методичний матеріал для виконання прийомів фізичного впливу, визначених навчальною програмою;

- «середній рівень» - «6 балів» – слухач за допомогою викладача виконує окремі прийоми фізичного впливу, аналізує та виправляє допущені помилки, виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, виконує нормативні показники та прийоми фізичного впливу на середньому рівні;

- «середній рівень» - «5 балів» – слухач володіє технікою виконання окремого прийому фізичного впливу, розуміє основний теоретико-методичний матеріал;

- «середній рівень» - «4 бали» – уміння та навички слухача дозволяють виконувати більшість елементів прийомів фізичного впливу (з незначними помилками), слухач володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, розрізняє елементи техніки виконання прийомів фізичного впливу;

- «початковий рівень» - «3 бали» – слухач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, виконує нормативний показник початкового рівня, розрізняє елементи техніки виконання прийомів фізичного впливу;

- «початковий рівень» - «2 бали» – слухач виконує окремі елементи прийомів фізичного впливу, володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння;

- «початковий рівень» - «1 бал» – володіє знаннями, необхідними для виконання певного елемента на елементарному рівні розпізнання.

Індивідуальна оцінка здобувача професійної (професійно-технічної) освіти за володіння прийомами фізичного впливу визначається:

- «високий рівень» - «12 балів», якщо отримані оцінки – 12,12; 12,11;
- «високий рівень» - «11 балів», якщо отримані оцінки – 11,11; 12,10;
- «високий рівень» - «10 балів», якщо отримані оцінки – 11,10; 10,10; 12,9; 11,9; 12,8;
- «достатній рівень» - «9 балів», якщо отримані оцінки – 10,9; 9,9; 11,8; 10,8 12,7; 11,7;
- «достатній рівень» - «8 балів», якщо отримані оцінки – 9,8; 8,8; 10,7; 9,7; 12,6; 11,6;
- «достатній рівень» - «7 балів», якщо отримані оцінки – 8,7; 7,7; 10,6; 9,6; 12,5; 11,5;
- «середній рівень» - «6 балів», якщо отримані оцінки – 8,6; 7,6; 6,6; 10,5; 9,5; 8,5; 12,4; 11,4; 10,4;
- «середній рівень» - «5 балів», якщо отримані оцінки – 7,5; 6,5; 5,5; 9,4; 8,4; 7,4;
- «середній рівень» - «4 бали», якщо отримані оцінки – 6,4; 5,4; 4,4.
- «початковий рівень» - «1, 2, 3 бали» – в усіх інших випадках, а також в разі відмови здобувача професійної (професійно-технічної) освіти від виконання будь-якого прийому фізичного впливу.

Загальна оцінка здобувача професійної (професійно-технічної) освіти з фізичної підготовки (тактики самозахисту) визначається, шляхом складення індивідуальної оцінки із загальної фізичної підготовленості та індивідуальної оцінка здобувача професійної (професійно-технічної) освіти за володіння прийомами фізичного впливу

- «високий рівень» - «12 балів», якщо отримані оцінки – 12,12; 12,11;
- «високий рівень» - «11 балів», якщо отримані оцінки – 11,11; 12,10;
- «високий рівень» - «10 балів», якщо отримані оцінки – 11,10; 10,10; 12,9; 11,9; 12,8;
- «достатній рівень» - «9 балів», якщо отримані оцінки – 10,9; 9,9; 11,8; 10,8 12,7; 11,7;
- «достатній рівень» - «8 балів», якщо отримані оцінки – 9,8; 8,8; 10,7; 9,7; 12,6; 11,6;
- «достатній рівень» - «7 балів», якщо отримані оцінки – 8,7; 7,7; 10,6; 9,6; 12,5; 11,5;
- «середній рівень» - «6 балів», якщо отримані оцінки – 8,6; 7,6; 6,6; 10,5; 9,5; 8,5; 12,4; 11,4; 10,4;
- «середній рівень» - «5 балів», якщо отримані оцінки – 7,5; 6,5; 5,5; 9,4; 8,4; 7,4;
- «середній рівень» - «4 бали», якщо отримані оцінки – 6,4; 5,4; 4,4.
- «початковий рівень» - «1, 2, 3 бали» – в усіх інших випадках. а також в разі відмови здобувача професійної (професійно-технічної) освіти від виконання від виконання будь-якої контрольної вправи чи будь-якого прийому фізичного впливу.

2.4 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СЛУХАЧІВ ДО ЗДАЧІ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ТАКТИКИ САМОЗАХИСТУ)

Перед іспитом повторити :

1. Правові підстави застосування заходів фізичного впливу. Порядок застосування заходів примусу.

2. Біг на довгі й короткі відстані, човниковий біг естафети, рухові та спортивні ігри стрибки на одній та двох ногах, пересування у повному присяді.

3. Стійки, страхування при падінні вперед, назад, набік. Прийоми страхування при впадінні вперед, назад, набік. Стійки: основна, фронтальна, бойова, очікування (позиція інтерв'ю). Пересування у стійках, напрямом погляду, спостереження за ситуацією. Бойова дистанція.

4. Відпрацювати техніку виконання ударів руками та ногами, коліном, ліктем. Удари руками: прямі, бокові, знизу, навідмах, зверху, назад рукою (кулаком, ліктем основою долоні) на місці, із розвороту, ліктем, коліном. Комбінації ударів руками. Удари ногами: прямий, півколовий, в сторону.

5. Больові прийоми (важіль руки всередину, назовні, вузол ліктьового суглобу, дотискання кисті, контроль стискання сонних артерій). Позиція супроводу (позиція ескорту). Больові прийоми: загин руки за спину при підході спереду та з заду, важелі руки на зовні та в середину, вузол ліктьового суглобу больовий вплив шляхом дотискання кисті, корення носа, контроль стискання сонних артерій.

6. Захист від нанесення ударів руками та ногами (блоки, больові прийоми) Захист від ударів руками. Підставка долонь, зігнутої руки, передпліччя, плеча; відбиви ліворуч, праворуч, уверх, униз, накладки на кулак, плече, передпліччя. Рухом тулуба: ухили ліворуч, праворуч, назад; нирки ліворуч, праворуч. Пересування: розрив дистанції, відхід ліворуч, праворуч, назад. Комбінований захист. Захист від ударів ногами. Підставка передпліччя, стегна, гомілки. Відбивом передпліччя, гомілкою. Уходом ліворуч, праворуч, назад, кидком. Комбінований захист.

7. Способи затримання одним поліцейським, а також у складі наряду Затримання «ривком», «замком», збоку, ззаду, виконання повалень правопорушника важелем руки в середину, загином руки, дотисканням кореня носу, вузлом ліктьового суглобу.

8. Звільнення від захватів та обхватів супротивника. Звільнення від захоплень за руки, ноги, голову, шию, одяг, спеціальні засоби, а також обхоплень за тулуб (спереду, ззаду, збоку) за допомогою ударної техніки кидків, больових прийомів, комбінованого захисту. Звільнення від захоплень і обхоплень з переходом на затримання правопорушника.

9. Захист від атакуючих дій холодною зброєю Удари ножем зверху, знизу, збоку, на відмах, тичком. Захист від ударів ножем, обеззброєння та затримання злочинця за допомогою контрударів по озброєній кінцівці та уразливим точкам на тілі злочинця. Захист від ударів ножем, обеззброєння та затримання злочинця

з використанням кидків, больових та задушливих прийомів, гумового кийка, комбінованого захисту.

10. Відпрацювання техніки кидків та захисних дій у партері. Кидки через стегно, плече. Кидки із захопленням ніг ззаду та спереду. Передня і задня підніжки. Комбінаційні дії, що поєднують кидки з переходом на больові чи задушливі прийоми. Захисні дії у партері.

11. Захист від нанесення ударів палкою (підручними предметами) Захист від удару зверху, збоку, на відмах, тичком.

12. Захисні дії при погрозі вогнепальною зброєю. Обеззброєння та затримання порушника при загрозі пістолетом: спереду, ззаду, збоку з використанням ударів, больових та задушливих прийомів, кидків, захист при спробі заволодіти зброєю.

2.5 КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ ДО АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ З ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ТАКТИКИ САМОЗАХИСТУ)

1. Комплекс блоків.
2. Комплекс вільних вправ.
3. Комплекс ударів.
4. Стійки, переміщення, дистанція.
5. Перекиди: перекид вперед; перекид шиєю вперед.
6. Перекиди: перекид вперед через праве (ліве) плече; перекид шиєю вперед через праве (ліве) плече.
7. Самострахування: самострахування при падінні вперед; самострахування при падінні на правий бік.
8. Самострахування: самострахування при падінні на шию; самострахування при падінні на бік через перешкоду.
9. Самострахування: самострахування при падінні на шию через перешкоду; самострахування при падінні на лівий бік.
10. Тактичний підйом.
11. Тактика супроводу при співпраці правопорушника: позиція інтерв'ю; позиція супроводу (позиція ескорту).
12. Супровід при співпраці правопорушника або при пасивному спротиві.
13. Тактична концепція «Контакт/Прикриття».
14. Застосування фізичної сили: згинання руки ущемленням зап'ястя спереду.
15. Застосування фізичної сили: згинання руки за шию ущемленням зап'ястя.
16. Застосування фізичної сили: згинання руки за шию із контролем ліктьового суглобу.
17. Застосування фізичної сили: важіль руки досередини.

18. Застосування фізичної сили: повалення вузлом руки назовні.
19. Застосування фізичної сили: кидок «вихват ніг ззаду».
20. Застосування фізичної сили: повалення за шию, за корінь носа.
21. Поверхнева перевірка у положенні стоячи (при співпраці).
22. Поверхнева перевірка у положенні стоячи навколішки (при співпраці).
23. Поверхнева перевірка у положенні лежачи (порушник у кайданках).
24. Надягання кайданків у положенні стоячи (при співпраці).
25. Надягання кайданків при співпраці, коли порушник стоїть навколішках.
26. Надягання кайданків у положенні лежачи на животі при співпраці, з демонстрацією вогнепальної зброї.
27. Надягання кайданків у положенні лежачи після застосування заходів фізичного впливу.
28. Підйом правопорушника у кайданках та його конвоювання.
29. Застосування гумового кийка: стійки.
30. Застосування гумового кийка: удари.
31. Застосування гумового кийка: захисні дії гумовим кийком ГК-73 М (блоки).
32. Застосування гумового кийка: звільнення від захвату за ГК 73М.
33. Захист від нападу: блокування руки правопорушника підставкою обох рук, підставки.
34. Захист від нападу: правопорушник намагається забрати кийок.
35. Захисні дії у партері: поліцейський знаходиться у положенні лежачи на спині, правопорушник стоїть перед ним.
36. Захисні дії у партері: поліцейський у положенні на спині, а правопорушник зверху наносить удари.
37. Захисні дії у партері: поліцейський у положенні лежачи на спині, в правопорушник зверху.
38. Захисні дії у партері: поліцейський у положенні лежачи на животі, правопорушник зверху наносить удари.
39. Захист від захвату: правопорушник виконує захват за зап'ястя (передпліччя) поліцейського однією рукою.
40. Захист від захвату: правопорушник виконує захват за зап'ястя (передпліччя) поліцейського обома руками.
41. Захист від захвату за одяг на грудях: правопорушник захватив поліцейського обома руками за одяг на грудях (косий хват).
42. Захист від захвату за одяг на грудях: правопорушник захватив поліцейського обома руками за одяг на грудях (прямий хват).
43. Захист від захвату: правопорушник душить поліцейського плечем та передпліччям (ззаду).
44. Захист від обхватів за тулуб ззаду: правопорушник обхватив поліцейського за тулуб ззаду (з руками).
45. Захист від обхватів за тулуб ззаду: правопорушник обхватив поліцейського за тулуб ззаду (без рук).
46. Захист від обхватів за тулуб спереду: правопорушник обхватив поліцейського за тулуб спереду (з руками).

- 47.Захист від обхватів за тулуб спереду: правопорушник обхватив поліцейського за тулуб спереду (без рук).
- 48.Захист від захвату обох ніг спереду: правопорушник намагається захопити поліцейського за ноги.
- 49.Захист від нападу з метою заволодіння зброєю: правопорушник захопив табельну вогнепальну зброю правою рукою.
- 50.Захист від нападу з метою заволодіння зброєю: правопорушник захопив табельну вогнепальну зброю обома руками.
- 51.Захист при захваті спереду табельної вогнепальної зброї, що знаходиться у кобурі: правопорушник намагається захопити табельну вогнепальну зброю із кобури.
- 52.Захист при захваті ззаду табельної вогнепальної зброї, що знаходиться у кобурі: правопорушник намагається захопити табельну вогнепальну зброю ззаду із кобури.
- 53.Виконати кидок задньою підніжкою з наступним затриманням.
- 54.Виконати кидок передньою підніжкою з наступним затриманням.
- 55.Виконати кидок через стегно з наступним затриманням.
- 56.Виконати затримання «замком».
- 57.Виконати затримання «нирком».
- 58.Виконати затримання «ривком».
- 59.Захист від атакуючих дій холодною зброєю: порушник наносить удар ножем зверху.
- 60.Захист від атакуючих дій холодною зброєю: порушник наносить удар ножем знизу.
- 61.Захист від атакуючих дій холодною зброєю: порушник наносить удар ножем збоку.
- 62.Захист від атакуючих дій холодною зброєю: порушник наносить удар ножем «на відмах».
- 63.Захист від атакуючих дій холодною зброєю: порушник наносить удар ножем «тичком».
- 64.Захисні дії при погрозі вогнепальною зброєю: обеззброєння та затримання порушника при загрозі пістолетом спереду.
- 65.Захисні дії при погрозі вогнепальною зброєю: обеззброєння та затримання порушника при загрозі пістолетом ззаду.
- 66.Обеззброєння при спробі витягти зброю з внутрішньої кишені куртки важелем руки назовні з наступним затриманням.

**Таблиця нормативів із загальної фізичної підготовки для спеціалізації
«Поліція особливого призначення», кваліфікації «Поліцейський поліції
особливого призначення»**

№ з/п	Назва вправи	Оцін- ка	Чоловіки та жінки						
			перша категорія						
			до 25	26- 30	31- 35	36- 40	41- 45	46- 50	50+
1	Підтягування на перекладині, разів	5	16	15	14	13	12	11	10
		4	14	13	12	11	10	9	8
		3	12	11	10	9	8	7	6
2	Згинання та розгинання рук в упорі лежачи, разів	5						40	35
		4						35	30
		3						30	25
3	Комплексна силова вправа, разів за 1 хв.	5	70	65	60	55	50		
		4	65	60	55	50	45		
		3	60	55	50	45	40		
4	Біг на 100 метрів (сек.)	5	12,8	13,2	13,6	14,0	14,5	15,0	16,0
		4	13,2	13,6	14,0	14,4	15,0	15,5	16,5
		3	13,6	14,0	14,4	14,8	15,8	16,0	17,0
5	Біг на 3000 метрів (хв., сек.)	5	11,30	12,00	12,30	13,00	13,30	14,00	15,00
		4	12,00	12,30	13,00	13,30	14,00	14,30	15,30
		3	12,30	13,00	13,30	14,00	14,30	15,00	16,00
6	Човниковий біг 10 x 10 метрів (сек.)	5	26,0	27,0	28,0	29,0	30,0	31,0	33,0
		4	27,0	28,0	29,0	30,0	31,0	32,0	34,0
		3	28,0	29,0	30,0	31,0	32,0	33,0	35,0

Таблиця нормативів із загальної фізичної підготовки для жінок

№ з/п	Назва вправи	Оцін- ка	Жінки						
			друга категорія						
			до 25	26- 30	31- 35	36- 40	41- 45	46- 50	50+
1	Згинання та розгинання рук в упорі лежачи, разів	5	30	27	24	21	18	15	
		4	27	24	21	18	15	12	
		3	24	21	18	15	12	9	
2	Біг на 100 метрів (сек.)	5	16,5	17,0	17,5	18,0	18,5	19,5	
		4	17,0	17,5	18,0	18,5	19,0	20,0	
		3	17,5	18,0	18,5	19,0	19,5	20,5	
3		5	4,10	4,20	4,30	4,40	4,50	5,10	

	Біг на 1000 метрів (хв., сек.)	4	4,40	4,50	5,00	5,10	5,20	5,40	
		3	5,10	5,20	5,30	5,40	5,50	6,10	
4	Човниковий біг 10 x 10 метрів (сек.)	5	31,0	34,0	37,0	40	43,0	46,0	
		4	32,0	35,0	38,0	31	44,0	47,0	
		3	33,0	36,0	39,0	32	45,0	48,0	

Примітка: При температурі повітря від -1 до -10 С: замість контрольної вправи біг на 100 метрів виконується вправа човниковий біг (10 x 10 метрів); діє полегшення нормативу для контрольної вправи біг на 1000 метрів (10 сек.).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, РЕКОМЕНДОВАНОЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДЕРЖАВНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ТАКТИКИ САМОЗАХИСТУ)

1. Наказ Міністерства внутрішніх справ від 26.01.2016 № 50 «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України».

2. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ / Ануфрієв М.І., Бутов С.Є., Гіда С.М., Решко С.М. [Навч. посібник] / За ред. Я.Ю. Кондратьєва та Є.М. Моїсєєва. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2003. – 338 с.

3. Булачек В.Р. Рукопашний бій / Булачек В.Р., Флуд О.В., Тьорло О.І.: Навчальний посібник. – Львів: Місіонер, 2000. – 197 с.

4. Навчальний посібник зі спеціальної фізичної підготовки / Голодівський М.Ф., Гречанюк А.О., Костовський М.Г., Фірман В.М.. – Львів: ЛІВС при НАВСУ, 2000. – 123 с.

5. Горбачевський В.Я. Тактика дій працівників ОВС в екстремальних ситуаціях та правові основи застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї / Горбачевський В.Я., Сачаво А.Г.: Посібник. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2001. – 24 с.

6. Заходи фізичного впливу: Методичні рекомендації / Укладачі: В.Г. Бабенко, О.В. Попов, І.В. Янко. – К.: РВВ МВС, 2001. – 24 с.

7. Навчальний посібник для слухачів і курсантів ВНЗ МВС України з навчальної дисципліни „Спеціальна фізична підготовка” / Криволапчук В.О., Кримська М.С., Ряшко С.М., Бутов С.Є. : під. заг. ред. проф. Є.М. Моїсєєва та проф. О.Ф. Долженкова. – Київ-Одеса, 2009. – 208 с.

8. Методика оцінки підготовленості слухачів навчальних закладів МВС України з рукопашного бою / В.Ф. Гречко, В.А. Дідковський, О.В. Запорожанов та ін. – К.: УАВС, 1996. – 24 с.

9. Методичні рекомендації з техніки безпеки та профілактики травматизму на заняттях зі спеціальної фізичної, бойової підготовки і спорту: Навчальне видання / М.А. Рябченко, В.М. Фірман, М.Г. Костовський, І.С. Винярчук, А.О. Гречанюк, М.Ф. Голодівський / Під заг. ред. В.В. Івануси. – Львів: ЛІВС при НАВСУ, 1998. – 37 с.

10. Решко С.М. Удосконалення навчального процесу зі спеціальної фізичної підготовки у вищих навчальних закладах МВС України / С.М.Решко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2001. – № 2-3. – С. 74-78.

11. Навчальний посібник з бойового САМБО / М.А.Рябченко, В.М. Фірман, М.Г. Костовський, А.О. Гречанюк, М.Ф. Голодівський. – Львів: ЛІВС при НАВСУ, 1999. – 123 с.

12. Методичний посібник з бойового розділу САМБО / М.А. Рябченко, В.М. Фірман, М.Г. Костовський, А.О. Гречанюк, М.Ф. Голодівський.. – Львів: ЛІВС при НАВСУ, 1999. – 92 с.

13. Сачаво А.Г. Прийоми захисту та атакуючі дії з гумовим кийком: Навчально-методичний посібник / А.Г.Сачаво. – К.: НАВСУ, 1999. – 44 с.

14. Спеціальна фізична підготовка працівників органів внутрішніх справ /

О.І. Тьорло, В.Р. Булачек, А.О. Гречанюк, М.Ф. Голодівський, С.М. Котов, О.В.
Флуд. – Львів: ЛьвДУВС, 2013. – 368 с.

3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ІЗ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Атестація із тактичної підготовки проводиться після завершення первинної професійної підготовки здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти з професії 5162 «Поліцейський (за спеціалізаціями)». Термін її проведення визначається навчальним планом підготовки кваліфікованого робітника та графіком проведення державної кваліфікаційної атестації.

Метою проведення атестації тактичної підготовки є перевірка та оцінка якості професійно-практичної підготовки випускників, визначення практичної готовності здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти до виконання оперативно-тактичних завдань, пов'язаних з службовою діяльністю поліцейського.

Зміст білетів для атестації, перелік завдань для перевірки практичних навичок розробляються циклом спеціальних дисциплін ЗУЦППП «АП» та затверджуються на засіданні методичної (циклової/міжциклової) комісії Центру, та затверджується педагогічною радою ЗУЦППП «АП».

Термін, зміст, вимоги та порядок проведення атестації із тактичної підготовки своєчасно доводяться до особового складу випускних ЗУЦППП «АП».

Особи, які тимчасово звільнені від занять із тактичної підготовки за станом здоров'я, або такі, що не оволоділи знаннями, уміннями та навиками, які передбачені програмою на планових заняттях, допускаються до атестації із тактичної підготовки лише після відпрацювання цих вправ в індивідуальному порядку на додаткових заняттях.

Особи, які не з'явилися на атестацію без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Результати складання атестації із тактичної підготовки (тактики оцінюються за дванадцятибальною шкалою і її результати позначаються цифрами «12»; «11»; «10»; «9»; «8»; «7»; «6»; «5»; «4»; «3»; «2»; «1». Оцінки виставляються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень слухачів, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок та показником оцінки в балах.

Оформлення результатів складання атестації здійснюється у встановленому порядку.

Прийом атестації із тактичної підготовки проводиться в такій послідовності:

- перевірка і оцінка рівня загальної тактичної підготовленості;
- тактика зовнішнього та внутрішнього огляду будівлі;
- тактика зупинення транспортного засобу з невідомим ступенем ризику.
- тактика зупинення транспортного засобу з високим ступенем ризику.

Перед початком атестації навчальна група в повному складі представляється членам предметної атестаційної комісії;

- голова комісії проводить інструктаж з заходів безпеки під час виконання завдань при перевірці приміщення та зупинці транспортного засобу, з загальної фізичної підготовленості та прийомів фізичного впливу;

- результати та окремі оцінки за виконання здобувачем професійної (професійно-технічної) освіти тактичних завдань та теоретичних відповідей із тактичної підготовки секретар предметної атестаційної комісії вносить у робочий протокол атестації (Додаток 1), а голова Державної атестаційної комісії виводить загальну оцінку з тактичної підготовки і вносить її у протокол I-го етапу атестації (Додаток 2), і виводить загальну оцінку I-го етапу державної кваліфікаційної атестації, враховуючи результати атестації з фізичної підготовки (тактики самозахисту) та вогневої підготовки;

- для виконання контрольних завдань надається одна спроба. Виконання завдання повторно з метою покращення результату не допускається;

- у разі погіршення стану здоров'я під час виконання контрольних вправ здобувач професійної (професійно-технічної) освіти зобов'язаний негайно повідомити про це членів атестаційної комісії;

- виконання тактичних завдань проводиться у тактичному містечку, обладнаному з дотриманням вимог до заходів безпеки (обов'язкова наявність навчальних автомобілів). Форма одягу здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти – повсякденна (за сезоном);

- у тактичному містечку, де проводиться виконання прийомів фізичного впливу, повинні бути: комплект білетів для атестації здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, зведена відомість про виконання здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти навчального плану та отримані ними оцінки, навчальні автомобілі, гумові макети ножів та пістолетів, поясні системи з наручниками та кобурою, палиці гумові (ПР-73);

- для виконання тактичних завдань у тактичному містечку залишається 3 або 6 здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти: 2 або 4 слухачі, які будуть виконувати практичні завдання (дотримуючись принципу контакт/прикриття), 1 або 2 слухачі, які будуть виконувати роль в якості асистентів, решта групи знаходиться за його межами;

- два здобувачі професійної (професійно-технічної) освіти, які виконують практичні завдання по черзі доповідають про прибуття для виконання тактичних завдань, беруть по одному білету і передають їх секретарю предметної атестаційної комісії, після чого виходять на визначене місце в тактичному містечку для виконання практичних завдань;

- секретар предметної комісії послідовно оголошує практичні завдання, які здобувачі професійної (професійно-технічної) освіти виконують за допомогою асистента (дотримуючись принципу контакт/прикриття).

- слухачі-поліцейські виконують по черзі практичні завдання, дотримуючись принципу контакт/прикриття, таким чином, щоб кожен слухач виконав роль «поліцейського-контактера» та «поліцейського-прикриття».

Після виконання здобувачем професійної (професійно-технічної) освіти практичних завдань з тактичної підготовки кожен член предметної атестаційної комісії виставляє в свій робочий протокол атестації окремі оцінки за якість виконання практичних завдань здобувачем професійної (професійно-технічної) освіти і виводить загальну оцінку.

Державна кваліфікаційна комісія проводить закриті засідання, на якому відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні, приймається остаточне рішення про загальну оцінку кожного здобувача професійної (професійно-технічної) освіти. За однакової кількості голосів голос голови комісії є вирішальним.

Оцінки складання атестації оголошуються в день проведення засідання комісії після оформлення відповідного протоколу. Здобувачі професійної (професійно-технічної) освіти запрошуються до тактичного містечка, де їм оголошуються результати атестації.

Перелік знань та вмінь, якими повинен володіти здобувач професійної (професійно-технічної) освіти для успішного складання атестації:

- правові підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів при затриманні правопорушника;
- роль і місце тактичної підготовки в підрозділах Національної поліції;
- значення тактичної підготовки для підвищення бойової готовності та боєздатності працівників Національної поліції;
- основні документи, що регламентують організацію та проведення занять із тактичної підготовки у системі МВС України;
- загальні основи методики організації та проведення занять із тактичної підготовки у всіх її формах;
- регулювання фізичного навантаження на організм людини при виконанні практичних завдань, прийомів та дій;
- прийоми контролю та самоконтролю за станом здоров'я, підтримання загально-фізичної та професійної працездатності;
- зміст, організацію та методику проведення індивідуального тренування;
- засоби управління власним емоційним станом;
- візуальне визначення фізичного розвитку та психологічного стану правопорушника;
- типові тактичні дії співробітників в екстремальних ситуаціях;
- вимоги особистої та громадської гігієни;
- правила техніки безпеки під час занять із тактичної підготовки.
- впевнено і кваліфіковано виконувати практичні завдання із тактичної підготовки, передбачені навчальною програмою відповідно до наказу Міністерства внутрішніх справ від 26.01.2016 № 50 «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України»;
- проводити індивідуальні фізичні тренування з використанням методів самоконтролю за функціональним станом організму;
- застосовувати фізичні вправи з метою підвищення фізичної, морально-вольової та психологічної підготовленості;
- бути готовим до застосування заходів фізичного впливу для затримання осіб, які порушують громадський порядок, або погрожують особистій безпеці громадян.

3.1 УМОВИ І ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Здобувач професійної (професійно-технічної) освіти має виконати:

- загальні знання з основ тактичної підготовки; (в тактичному містечку);
- зовнішній та внутрішній огляд будівлі (в тактичному містечку);
- зупинку транспортного засобу з низьким ступенем ризику (в тактичному містечку або на вулиці з автомобілем).
- зупинку транспортного засобу з високим ступенем ризику (в тактичному містечку або на вулиці з автомобілем).

За достатньої кількості викладачів тактичної підготовки, не менш 2 на кожному робочому місці, групу можна поділити на дві або три підгрупи. При цьому необхідно забезпечити індивідуалізацію складання екзамену і унеможливити присутність інших слухачів під час відпрацювання екзаменаційних практичних завдань.

Виконання блоку «Внутрішній та зовнішній огляд будівлі» передбачає поділ слухачів на пари (дотримуючись принципу контакт/прикриття) та відпрацювання наступних завдань (або їх варіацій):

- за вказівкою оперативного чергового, наряд поліції у складі 2 поліцейських має оглянути вказану будівлю;
- при переслідуванні злочинця «по гарячих слідах» після вчинення злочину, останній забігає у недобудовану будівлю.
- за вказівкою оперативного чергового, наряд поліції у складі 2 поліцейських має оглянути недобудовану будівлю у якій ймовірно переховується злочинець.

Виконання блоку «Зупинка транспортного засобу з низьким ступенем ризику» передбачає поділ слухачів на пари (дотримуючись принципу контакт/прикриття) та відпрацювання наступних завдань (або їх варіацій):

- наряд поліції зупинив транспортний засіб за порушення ПДР у нічний час;
- наряд поліції зупинив транспортний засіб за порушення ПДР на вулиці з одностороннім рухом;
- наряд поліції зупинив транспортний засіб за порушення ПДР, в автомобілі окрім водія перебуває пасажир;
- наряд поліції зупинив транспортний засіб за порушення ПДР, в автомобілі окрім водія перебуває пасажир, який починає суперечку з поліцейськими з приводу причини зупинки транспортного засобу;
- наряд поліції зупинив транспортний засіб за порушення ПДР, водій визнає свою вину у порушенні ПДР;
- наряд поліції зупинив транспортний засіб за порушення ПДР, водій не визнає своєї вини у порушенні ПДР і просить надати докази вчинення ним правопорушення;
- наряд поліції зупинив транспортний засіб за порушення ПДР, водій визнає свою вину у порушенні ПДР, але також перебуває у стані сп'яніння;

- наряд поліції зупинив транспортний засіб за порушення ПДР, сторонній громадянин (громадський активіст) починає втручатись в роботу поліцейських;

- наряд поліції за порушення вимог стоянки організовує евакуацію транспортного засобу порушника: під час роботи евакуатора прибув водій даного автомобіля.

- оглядаючи 1 поверх недобудованої будівлі наряд поліції у складі 2-х або 4-х поліцейських почули на 2-у поверсі постріли та крики про допомогу;

- за вказівкою оперативного чергового, наряд поліції у складі 2-х або 4-х поліцейських прибуває на місце вчинення злочину, де чути крики про допомогу, злочинець починає розстрілювати заручників;

- за вказівкою оперативного чергового, наряд поліції у складі 2-х або 4-х поліцейських прибуває на місце вчинення злочину, де чути крики про допомогу, злочинець, вбивши заручника, кладе зброю на підлогу і чекає приходу поліцейських.

Виконання блоку «Зупинка транспортного засобу з високим ступенем ризику» передбачає поділ слухачів на пари або четвірки (дотримуючись принципу контакт/прикриття) та відпрацювання наступних завдань (або їх варіацій):

- водій вчинив тяжкий або особливо тяжкий злочин та втік з місця події, однак після переслідування зупинився;

- наряд поліції зупинив транспортний засіб за порушення ПДР, при перевірці документів у порушника оперативний черговий повідомляє поліцейським, що даний водій перебуває у розшуку за умисне вбивство;

- злочинці, вчинивши розбійний напад, взяли з собою заручника, однак після переслідування зупинилися.

«Активну» роль правопорушника переважно мають виконувати викладачі тактичної підготовки. Для створення ефекту «масовки» допускається залучення інших слухачів.

Про допущені помилки необхідно повідомляти слухачу відразу після виконання кожного блоку. Підсумкова оцінка вноситься до відомості екзаменатором. Перескладання екзамену слухачу не дозволяється

3.2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

Загальна оцінка здобувача професійної (професійно-технічної) освіти на атестації із тактичної підготовки складається з індивідуальних оцінок за загальні знання з основ тактичної підготовки, тактики проведення зовнішнього та внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу.

Індивідуальна оцінка із загальних знань з основ тактичної підготовки (додаток 1) передбачає розгорнуту відповідь слухача-поліцейського на теоретичне питання з основ тактичної підготовки.

Рівень загальних знань з основ тактичної підготовки визначається за якістю відповіді на теоретичне питання і оцінюється за такими критеріями:

- «високий рівень» - «12 балів» – слухач володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, передбачених навчальною програмою. Відповідь слухача повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Правильно й усвідомлено застосовує всі види довідкової інформації та технічної документації в межах навчальної програми. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії і нової техніки;

- «високий рівень» - «11 балів» – слухач володіє узагальненими знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для виконання всіх передбачених навчальною програмою практичних завдань. Відповідь слухача повна, правильна, логічна і містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Правильно й усвідомлено застосовує всі види довідкової інформації та технічної документації в межах навчальної програми. Виказує пізнавально-творчий інтерес до обраної професії і нової техніки;

- «високий рівень» - «10 балів» – слухач уміє усвідомлено засвоювати нову інформацію обсягом, передбаченим програмою. Володіє глибокими, міцними знаннями навчального матеріалу та здатний їх правильно використовувати для виконання практичних завдань. Відповідь слухача повна, правильна, логічна, містить аналіз і систематизацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робить аргументовані висновки з незначною консультацією викладача. Вміє самостійно користуватися джерелами інформації. Слухач самостійно і правильно застосовує довідкову інформацію та технічну документацію. Практичні завдання виконує в цілому правильно в повному обсязі як з використанням типового алгоритму, так і в дещо змінених умовах. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається окремих неточностей, які може виправити самостійно. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії та нової техніки;

- «достатній рівень» - «9 балів» – слухач володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як у типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію, встановлює зв'язок з обраною професією та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією та технічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити;

- «достатній рівень» - «8 балів» – слухач самостійно з розумінням відтворює основний навчальний матеріал та застосовує його при виконанні

практичних завдань в типових умовах (стандартних ситуаціях). Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію, встановлює її зв'язок з обраною професією та робить висновки. Відповідь у цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом з консультативною допомогою викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією та технічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які частково виправляє;

- «достатній рівень» - «7 балів» – слухач самостійно з розумінням відтворює суть основних положень навчального матеріалу та застосовує його при виконанні практичних завдань в типових умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює, робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, але містить неточності й недостатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій) з консультативною допомогою викладача. Користується довідковою інформацією та технічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які частково виправляє;

- «середній рівень» - «6 балів» – слухач з без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З окремими помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок, які може частково виправити;

- «середній рівень» - «5 балів» – слухач на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює основні положення навчального матеріалу та виконує практичні завдання з частковою допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково обґрунтувати і проаналізувати свою відповідь. Недостатньо усвідомлено користується технічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок, які самостійно виправити не може;

- «середній рівень» - «4 бали» – слухач на рівні запам'ятовування без розуміння відтворює навчальний матеріал та виконує практичні завдання з допомогою викладача. Стикається зі значними труднощами при аналізі та порівнянні. Недостатньо усвідомлено користується технічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається значної кількості помилок, які самостійно виправити не може;

- «початковий рівень» - «3 бали» – слухач з допомогою викладача відтворює фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує частину практичних завдань. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок;

- «початковий рівень» - «2 бали» – слухач з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує окремі фрагменти практичних завдань. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок;

- «початковий рівень» - «1 бал» – слухач з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та виконує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді та при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.

Індивідуальна оцінка із тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу (додаток 1) передбачає відпрацювання слухачами-поліцейськими практичних тактичних завдань, дотримуючись принципу «контакт/прикриття».

Рівень практичного володіння тактикою проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактикою зупинки транспортного засобу визначається за якістю виконання двох практичних тактичних завдань і оцінюється за такими критеріями:

- «високий рівень» - «12 балів» – слухач досягає високих результатів під час виконання тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу, визначених навчальною програмою;

- «високий рівень» - «11 балів» – слухач виконує тактику проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактику зупинки транспортного засобу на високому рівні, володіє узагальненими, міцними знаннями з предмету, володіє техніко-тактичною підготовкою при виконанні тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу;

- «високий рівень» - «10 балів» – рівень умінь і навичок слухача дозволяє правильно і якісно виконувати нормативні показники, слухач уміло володіє теоретико-методичним матеріалом навчальної програми, знає методику підготовки і виконання тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу;

- «достатній рівень» - «9 балів» – слухач виконує контрольні-навчальні нормативи і вимоги, вправи для обов'язкового повторення і домашніх завдань, вільно володіє вивченим матеріалом та вміло застосовує його на практиці, виконує нормативні показники та тактику проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактику зупинки транспортного засобу на достатньому рівні;

- «достатній рівень» - «8 балів» – слухач володіє технікою виконання тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу, знання слухача достатньо повні, він вільно застосовує вивчений матеріал, вміє аналізувати, робити висновки;

- «достатній рівень» - «7 балів» – слухач виконує окремі контрольні-нормативні показники та виявляє знання і розуміння переважної більшості навчального матеріалу, застосовує теоретико-методичний матеріал для виконання тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу, визначених навчальною програмою;

- «середній рівень» - «6 балів» – слухач за допомогою викладача виконує окремі елементи тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу, аналізує та виправляє допущені помилки, виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу,

виконує нормативні показники та тактику проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактику зупинки транспортного засобу на середньому рівні;

- «середній рівень» - «5 балів» – слухач володіє технікою виконання окремих елементів тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу, розуміє основний теоретико-методичний матеріал;

- «середній рівень» - «4 бали» – уміння та навички слухача дозволяють виконувати більшість елементів тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу (з незначними помилками), слухач володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, розрізняє елементи техніки виконання тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу;

- «початковий рівень» - «3 бали» – слухач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, виконує нормативний показник початкового рівня, розрізняє елементи техніки виконання тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу;

- «початковий рівень» - «2 бали» – слухач виконує окремі елементи тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу, володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння;

- «початковий рівень» - «1 бал» – слухач володіє знаннями, необхідними для виконання певного елементу тактики проведення зовнішнього і внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу на елементарному рівні розпізнання.

Загальна оцінка здобувача професійної (професійно-технічної) освіти з фізичної підготовки (тактики самозахисту) визначається, шляхом складення індивідуальних оцінок за загальні знання з основ тактичної підготовки, тактики проведення зовнішнього й внутрішнього огляду будівлі та тактики зупинки транспортного засобу.

- «високий рівень» - «12 балів», якщо отримані оцінки – 12,12,12; 12,12,11;

- «високий рівень» - «11 балів», якщо отримані оцінки – 12,11,11; 11,11,11; 12,12,10; 12,11,10; 11,11,10;

- «високий рівень» - «10 балів», якщо отримані оцінки – 12,10,10; 11,10,10; 10,10,10; 12,12,9; 12,11,9; 12,10,9; 11,11,9; 11,10,9; 10,10,9;

- «достатній рівень» - «9 балів», якщо отримані оцінки – 12,9,9; 11,9,9; 10,9,9; 9,9,9; 12,12,8; 12,11,8; 12,10,8; 11,10,8; 11,9,8; 10,10,8; 10,9,8; 12,12,7; 12,11,7; 12,10,7; 11,11,7;

- «достатній рівень» - «8 балів», якщо отримані оцінки – 12,9,8; 12,8,8; 11,9,8; 11,8,8; 10,9,8; 10,8,8; 9,9,8; 9,8,8; 8,8,8; 12,9,7; 12,8,7; 11,10,7; 11,9,7; 11,8,7; 10,10,7; 10,9,7; 10,8,7; 9,9,7; 9,8,7; 8,8,7; 12,12,6; 12,11,6; 12,10,6; 11,11,6; 11,10,6; 10,10,6;

- «достатній рівень» - «7 балів», якщо отримані оцінки – 12,7,7; 11,7,7; 10,7,7; 9,7,7; 8,7,7; 7,7,7; 12,9,6; 12,8,6; 12,7,6; 11,9,6; 11,8,6; 11,7,6; 10,9,6; 10,8,6; 10,7,6; 9,9,6; 9,8,6; 9,7,6; 8,8,6; 8,7,6; 7,7,6; 12,12,5; 12,11,5; 12,10,5; 11,11,5; 11,10,5; 10,10,5;

- «середній рівень» - «6 балів», якщо отримані оцінки – 12,6,6; 11,6,6; 10,6,6; 9,7,6; 9,6,6; 8,7,6; 8,6,6; 7,6,6; 6,6,6; 12,9,5; 12,8,5; 12,7,5; 12,6,5; 11,9,5; 11,8,5; 11,7,5; 11,6,5; 10,9,5; 10,8,5; 10,7,5; 10,6,5; 7,6,5; 6,6,5; 12,12,4; 12,11,4; 12,10,4; 11,11,4; 11,10,4; 10,10,4;

- «середній рівень» - «5 балів», якщо отримані оцінки – 12,5,5; 11,5,5; 10,5,5; 9,5,5; 8,5,5; 7,5,5; 6,5,5; 5,5,5; 12,9,4; 12,8,4; 12,7,4; 12,6,4; 12,5,4; 11,9,4; 11,8,4; 11,7,4; 11,6,4; 11,5,4; 10,9,4; 10,8,4; 10,7,4; 10,6,4; 10,5,4; 9,9,4; 9,8,4; 9,7,4; 9,6,4; 9,5,4; 8,8,4; 8,7,4; 8,6,4; 8,5,4; 7,7,4; 7,6,4; 7,5,4; 6,6,4; 6,5,4; 5,5,4;

- «середній рівень» - «4 бали», якщо отримані оцінки – 12,4,4; 11,4,4; 10,4,4; 9,4,4; 8,4,4; 7,4,4; 6,4,4; 4,4,4; 4,4,4; 12,12,3; 12,11,3; 12,10,3; 11,11,3; 11,10,3; 10,10,3.

- «початковий рівень» - «1, 2, 3 бали» – в усіх інших випадках. а також в разі відмови здобувача професійної (професійно-технічної) освіти від теоретичної відповіді на знання основ тактичної підготовки та відмови від виконання тактики проведення зовнішнього й внутрішнього огляду будівлі чи тактики зупинки транспортного засобу.

3.3 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СЛУХАЧІВ ДО ЗДАЧІ ІЗ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Перед іспитом повторити :

1. Модель та принципи застосування поліцейських заходів. Модель застосування сили. Тактичні принципи. Модель застосування сили (МЗС). Рівні опору, види поліцейських заходів примусу. Сім тактичних принципів. Принцип «4 С». Оцінка ризиків.

2. Тактика комунікації поліцейського. Встановлення контакту. Опитування (5 базових питань). Комунікація, спрямована на деескалацію. Комунікація з особами різних категорій. Обов'язки поліцейського при зверненні до особи.

3. Контакт та прикриття. Тактика дій поліцейського, який здійснює контакт. Тактика дій поліцейського, який здійснює прикриття. Принцип «Присутність сили». Розміщення поліцейських відносно особи (групи осіб). Переміщення та взаємодія поліцейських під час контакту з особою (групою осіб).

4. Основи тактики патрулювання. Порядок організації та несення служби у складі патруля. Підготовка до патрулювання. Тактика дій в ході патрулювання в різних ситуаціях службової діяльності.

5. Тактика застосування поліцейських заходів та проведення поверхневої перевірки при співпраці суб'єкта. Поверхнева перевірка та надягання кайданок у різних положеннях. Техніка діставання кайданок, їх будова, призначення та хват.

6. Тактика зупинення транспортного засобу (невідомий ризик). Підготовка до зупинки транспортного засобу (підстави зупинки). Дії поліцейського під час зупинки транспортного засобу. Заходи особистої безпеки.

7. Зовнішній та внутрішній огляд будівлі. Підхід до та пересування біля будівель. Огляд вікон та дверей. Вхід до будівлі. Відпрацювання кутів та дверних отворів.

8. Застосування поліцейських заходів примусу (спецзасобів). Призначення та види засобів сльозогінної та дратівливої дії. Застосування засобів сльозогінної та дратівливої дії і подальше затримання правопорушника. Стійки та способи дістання гумового кийка із поясної системи. Удари гумовим кийком та подальше затримання правопорушника.

9. Дії поліцейського під час масових заходів і за особливих умов діяльності поліції. Поняття, загальна характеристика та види масових заходів; загальні вимоги щодо забезпечення громадського (публічного) порядку та безпеки під час проведення масових заходів; поняття про особливі умови в діяльності поліції, їх загальна характеристика; загальні вимоги щодо забезпечення публічної безпеки і порядку.

10. Тактика дій поліцейських у разі виявлення вибухонебезпечного предмета. Поняття вибуху, види вибухів, вибухові речовини. Небезпечні фактори вибуху та захист від них. Тактика дій поліцейського при виявленні вибухонебезпечних предметів (вулиця, приміщення). Тактика дій поліцейського при загрозі застосування вибухонебезпечних предметів (вулиця, приміщення).

11. Зовнішній та внутрішній огляд будівлі, режим пошуку, а також в ситуаціях, що потребують негайного втручання. Тактика дій під час зовнішнього та внутрішнього огляду будівлі. Тактика пересування малих груп. Блокування правопорушника. Відпрацювання кутів та дверних отворів. Вхід до приміщення, обшук меблів. Вхід у коридор. Пересування по коридорах. Вхід на сходи. Пересування по сходах. Пошук озброєної особи, а також особи, яка безпосередньо загрожує життю та здоров'ю громадян. Затримання/знешкодження правопорушника.

12. Зупинка транспортного засобу з високим рівнем ризику. Підготовка до зупинки ТЗ. Розташування поліцейських ТЗ після переслідування ТЗ з високим рівнем ризику. Обов'язки основного, допоміжних і додаткових підрозділів. Затримання правопорушника або правопорушників. Огляд зупиненого ТЗ. Тактика дій поліцейських при виявленні небезпечних предметів в салоні зупиненого ТЗ. Тактика дій поліцейських при спробі водія та/або пасажирів застосувати небезпечні предмети.

13. Тактика евакуації особи (поліцейського). Рятувальний підрозділ, його обов'язки та дії. Тактика дій поліцейських у складі малої групи при евакуації постраждалої особи.

3.4 КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ ДО АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ З ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. Основні завдання поліції.
2. Правова основа діяльності поліції.
3. Основні обов'язки поліцейського.
4. Як поліцейський повинен звертатись до громадян?
5. Що недопустимо у поведженні з громадянами?
6. Як має поводитися поліцейський з документами громадян?
7. Основні повноваження поліції.
8. У чому полягає ефективність спілкування між співробітниками Національної поліції та представником ЗМІ?
9. Вимоги до поліцейського заходу.
10. Види поліцейських заходів
11. Превентивні поліцейські заходи.
12. Правові підстави перевірки документів особи.
13. Правові підстави опитування особи.
14. Правові підстави поверхневої перевірки.
15. Правові підстави зупинки транспортного засобу.
16. Коли поліцейський зобов'язаний зупиняти транспортні засоби?
17. При яких обставинах поліцейський може вимагати залишити місце і обмеження доступу на визначену територію?
18. Коли поліцейський може тимчасово обмежити фактичне володіння річчю або пересування транспортного засобу?
19. Правові підстави проникнення до житла чи іншого володіння особи без вмотивованого рішення суду.
20. До кого здійснюється поліцейське піклування?
21. Види поліцейських заходів примусу.
22. Які основні принципи застосування «континууму сили»?
23. Які спеціальні засоби можуть використовувати поліцейські для виконання своїх повноважень?
24. Які ознаки пасивного опору правопорушника?
25. Чим характеризується активний опір правопорушника?
26. Якими ознаками характеризується агресивний опір?
27. Об'єктивно виправдана сила – це...
28. Що таке «фізичний вплив (сила)»?
29. Спеціальні засоби – це...
30. Хто обирає та приймає рішення про застосування примусового поліцейського заходу?
31. Яким чином здійснюється попередження про застосування заходів примусу?
32. До яких категорій осіб заборонено застосовувати заходи примусу?
33. Де і при яких обставинах поліцейський може застосовувати фізичну силу?

- 34.Правові підстави застосування гумових та пластикових кийків.
- 35.Правові підстави застосування електрошокових пристроїв контактної та контактної-дистанційної дії.
- 36.Правові підстави застосування кайданків та інших засобів обмеження рухомості.
- 37.Правові підстави застосування засобів, споряджених речовинами сльозогінної та дратівної дії
- 38.Правові підстави застосування засобів примусової зупинки транспорту.
- 39.Правові підстави застосування спеціальних маркувальних та фарбувальних засобів.
- 40.Правові підстави застосування службових собак та службових коней.
- 41.Правові підстави застосування пристроїв, гранат та боеприпасів світлозвукової дії.
- 42.Правові підстави застосування засобів акустичного та мікрохвильового впливу.
- 43.Правові підстави застосування пристроїв, гранат, боеприпасів та малогабаритних підривних пристроїв для руйнування перешкод і примусового відчинення приміщень.
- 44.Правові підстави застосування пристроїв для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії.
- 45.Правові підстави застосування засобів, споряджених безпечними димоутворюючими препаратами.
- 46.Правові підстави застосування водометів, бронемашин та інших спеціальних транспортних засобів.
- 47.Що забороняється поліцейському при застосуванні спеціальних засобів?
- 48.Правові підстави застосування вогнепальної зброї.
- 49.Коли застосовується вогнепальна зброя без попередження?
- 50.Назвіть «сім тактичних принципів»?
- 51.Тактична концепція «Контакт/Прикриття».
52. Назвіть основні обов'язки поліцейського, який виступає в ролі «контактера»?
- 53.Назвіть основні обов'язки поліцейського, який виступає в ролі «прикриття»?
- 54.Основи патрулювання: поняття, види, особливості.
- 55.Евакуація потерпілого.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, РЕКОМЕНДОВАНОЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДЕРЖАВНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ІЗ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.
3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 1.09.2001 року. // <http://zakon.rada.gov.ua/>.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 // Голос України. – 2012. – 19 травня (№ 90-91).
5. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 52. – Ст. 455. Зі змінами станом на грудень 2015 року.
6. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовт. 1996 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main>.
7. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015.
8. Інструкція із заходів безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю: Наказ МВС України № 70 від 01 лютого 2016 р.
9. Наказ МВС України «Про затвердження Положення про організацію первинної професійної підготовки поліцейських, яких вперше прийнято на службу в поліції» від 16.02.2016 № 105.
10. Наказ МВС України «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України» від 26.01.2016 № 50.
11. Наказ МВС України від 22.10.2012 № 940 «Про організацію реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення , інші правопорушення, надзвичайні ситуації та інші події, та забезпечення оперативного інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ України».
12. Про затвердження Інструкції про порядок переведення органів Національної поліції України на посилений варіант службової діяльності: наказ МВС України від 10.12.2015 № 1560.
13. Бутов С. Є. Методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка»: метод. рекомендації /С. Є. Бутов, Д. П. Кисленко, С.М. Решко, О. І. Ємчук – К.: НАВС, 2014. – 104 с.
14. Бутов С. Є. Попередження травм на заняттях з фізичної підготовки: навчальний посібник / С. Є. Бутов, С. М. Решко, В. М. Співак – К. : Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2009. – 48 с.
15. Горбачевський В.Я. Тактика дій працівників ОВС в екстремальних ситуаціях та правові основи застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї / Горбачевський В.Я., Сачаво А.Г.: Посібник. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2001. – 24 с.

16. Дідковський В. А. Техніка і тактика застосування спеціального засобу БР-С та підручних засобів при силовому затриманні правопорушника: методичні рекомендації / В. А. Дідковський / – К. : КНУВС, 2008. – 28 с.

17. Запорожанов О. В. Основи ударної техніки гумовим кийком: навч.-метод. посібник / О. В. Запорожанов, В. Ф. Гречко / – Національна академія внутрішніх справ України, 2002. – 32 с.

18. Запорожанов О. В. Прийоми затримання правопорушників: навч.-метод. посібник / О. В. Запорожанов, В. А. Дідковський – Нац. акад. внутр. справ України, 2003. – 34 с.

19. Полищук О.Д., Біленчук П.Д., Мельник Н.Г. Професійна підготовка співробітників поліції в зарубіжних країнах: досвід і можливості його використання. К., 1995.

20. Серебряк В. В. Застосування заходів фізичного впливу: техніка, тактика, методика навчання : навч.-метод. пос. МВС України, / В. В. Серебряк, С. В. Попов, З. В. Колосов. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. – 160 с.

21. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції: навчальний посібник Книга, Автор: Тьорло О.І., Ін.авт.: Йосипів Ю.Р., Синенький, Видавництво: ЛьвДУВС, Львів, 2018. – 480 с.

22. Тактико-спеціальна підготовка працівників ОВС України: навчальний посібник. Кол. авт\.: ЛьвДУВС, Видавництво: ЛьвДУВС, Львів, 2011. – 300 с.

23. Тактико-спеціальна підготовка: посіб. / Гузенко Є.В., Каверін О.В., Красіков О.М., Ліщук Б.В. - К.: НАВС, 2014 – 136 с.

24. Теоретичні засади та практичні складові викладання навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка» Періодика, Автор: Тьорло О.І., Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах: Збірник МПК, № 10.11, 2017. – 251-252с.